

Debreceni Ítéltábla

Gf.III.30.082/2025/9.

A Debreceni Ítéltábla a Lohn Ügyvédi Iroda (cím ügyintéző: dr. Lohn Balázs ügyvéd) és a Krasznai Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Krasznai István ügyvéd) által képviselt Felperes (Cégjegyzékszám, cím) felperesnek – az Ormai, Papp, Czike és Társai CMS Cameron McKenna LLP Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Papp Erika ügyvéd), az Okányi Ügyvédi Iroda (cím., ügyintéző: dr. Okányi Zsolt ügyvéd) és a Bibók Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Bibók Péter ügyvéd) által képviselt Alperes (Cégjegyzék, cím) alperes ellen készfizető kezesség alapján fennálló követelés megfizetése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 2024. november 21. napján kelt 13.G.40.110/2024/43. számú ítélete ellen az alperes 44. sorszámú – a Gf.III.30.082/2025/6. számon kiegészített – fellebbezése alapján az alulírott napon meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, az alperes marasztalásának a főösszegét 144 019 223 (száznegyvennégy millió-tizenkilencezer-kétszázhuszonhárom) Ft-ra; a 2014. április 20. napjától fizetendő késedelmi kamat alapjának a tőkeösszegét 97 342 388 (kilencvenhét millió-háromszáznegyvenkétezer-háromszáznolcvannnyolc) Ft-ra, az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 10 543 243 (tízmillió-ötszáznegyvenháromezer-kétszáznegyvenhárom) Ft-ra, az alperes által az államnak fizetendő eljárási illeték összegét 1 434 000 (egymillió-négyszázharminnégyezer) Ft-ra leszállítja, és kötelezi a felperest, hogy a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60. napig fizessen meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára 66 000 (hatvanhatezer) Ft feljegyzett kereseti illetéket. Az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2 036 415 (kétfmillió-harminchatezer-négyszáztizenöt) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás szerint az alperesi gazdasági társaság Község1 külterületén fekvő korábbi székhelyén biomassza erőművet üzemeltet, főtevékenysége villamosenergia termelés. A – perben nem álló – tüzelőanyag ellátással, főtevékenységeként biomassza kereskedelemmel foglalkozó Korlátolt Felelősségű Társaság1 „felszámolás alatt” (a továbbiakban: Kft.1) az alperessel 2013. január 2-án vállalkozási, 2013. december 5-én szállítási szerződést kötött, amelyben vállalta, hogy a biomassza erőmű üzemeltetéséhez szükséges tüzelőanyagot biztosítja az alperes részére havi elszámolás és számlázás mellett.

2013. január 10-én engedményezési szerződést kötött a Kft.1, mint engedményező a Kft.2 engedményessel, amelyben rögzítették, hogy a Kft.2 egyedüli részvényese a bioerőművet működtető alperesnek, és a működtetéshez a Kft.1 szállítja be a fa apríték tüzelőanyagot. Az engedményezési szerződés célja a bioerőmű tüzelőanyaggal való folyamatos ellátása és az engedményező Kft.1 pénzügyi forrásának a biztosítása volt. Arról állapodtak meg, hogy a Kft.1 az általa nyújtott szolgáltatások havonta esedékes ellenértékéből engedményez a Kft.2 részére a felek által minden hónapban meghatározandó havi összeget.

2013. november 13-án a Kft.1 mint megrendelő és a felperes mint vállalkozó vállalkozási szerződést (a továbbiakban: vállalkozási szerződés) kötöttek abból a célból, hogy a felperes előfinanszírozza a Kft.1 tüzelőanyag beszállítását. Ebben megállapodtak arról, hogy a felperes havi ütemezés szerint a megrendelővel előzetesen egyeztetett mennyiségű és minőségű, maximum 7 000 tonna/hó tüzelőanyagot szállít biomassza erőműve részére, a megrendelő azzal azonos címl szám alatti telephelyén történő átadással. A vállalkozási szerződés 3. pontjában a vállalkozói díjat lágy minőség esetén 13 600 Ft, kemény minőség esetén 13 700 Ft/tonna árban határozták meg, amely magában foglalta a tűzifa ára mellett annak beszállítását is. A megrendelő a tárgyhónapot követő ötödik munkanapig – az elszámolási időszakra eső elszámolt mennyiséget tartalmazó – teljesítési igazolást állít ki, és megküldi a vállalkozónak, aki szállítói számlát állít ki. A fizetési határidő a teljesítést követő hónap huszadika, a teljesítés módja banki átutalással a felperes megjelölt bankszámlájára.

A vállalkozási szerződésre vezetett záradékban az alperes (a megrendelő nemteljesítése esetére) készfizető kezességet vállalt azzal, hogy a megrendelő által meg nem fizetett vállalkozói díjakat közvetlenül a vállalkozó felé, annak írásbeli felhívása alapján megfizeti. 2014. május 22-én a vállalkozási szerződést módosították, az időtartamát 2016. december 31-éig kiterjesztették, továbbá megállapodtak abban, hogy a vállalkozási díjakat minden év december 31-én egyeztetik és ha szükséges módosítják. A szerződésmódosítás záradékában az alperes megerősítette a készfizető kezességét.

A felperes az általa beszerzett famennyiséget a Kft.1 alperessel azonos székhelyen található telephelyére szállította. Ugyanazon a kapun történt a beléptetés a Kft.1 telephelyére és az alperesi erőmű területére. A beszállított mennyiségekről és minőségről az egyes tételekhez kapcsolódóan mérlegjegyet és átvételi elismervényt állítottak ki, valamint rögzítették, hogy az egyes bizonylatszámok alatt beérkezett szállítmányok mely rendszámú tehergépjárművel érkeztek be a telephelyre. A felperes e teljesítési igazolások alapján az alábbi számlákat állította ki.

Számlaszám	Számla kelte	Telj.id	Fiz. hat.	Bruttó értéke
YK2SA6332591	2014.04.04.	2014.03.31.	2014.04.20.	103 956 996 Ft
YK2SA6332595	2014.07.04.	2014.06.30.	2014.07.20.	32 163 492 Ft
YK2SA6332454	2014.09.03.	2014.09.20.	2014.09.20.	33 559 700 Ft
HC4SA0517551	2014.10.03.	2014.10.20.	2014.10.20.	8 482 970 Ft
Összesen: 178 163 208 Ft				

A Material Group Kft. a felperes által a részére leszállított famennyiséget tovább számlázta az alperes felé az alábbiak szerint:

Számlaszám	Telj.id	Számla kelte	Fiz. hat.	Bruttó értéke
XX2SA2557579	2014.03.31.	2014.04.10.	2014.04.20.	140 619 049 Ft
XX2SA2557593	2014.06.30.	2014.07.06.	2014.07.20.	90 082 733 Ft
XX2SA2557599	2014.08.31.	2014.09.10.	2014.09.20.	26 751 206 Ft

XX2SA2557600 2014.09.30. 2014.10.09. 2014.10.20. 8 701 282 Ft

Összesen: 266 154 270 Ft

A Kft.1 a 2014. július 20-án esedékes YK2SA6332595 számú számla bruttó 32 163 492 Ft végösszegéből 27 529 377 Ft-ot megfizetett a felperesnek, ezt meghaladóan a felperes számláit nem egyenlítette ki.

2015. január 14-én a Fővárosi Törvényszéken a Kft.1 adóssal szemben felszámolási eljárás megindítása iránti kérelmet terjesztettek elő.

2015. január 20-án – a képviseletében Ügyvezető1 ügyvezető és a felperes részéről Ügyvezető 2 ügyvezető által is cégszerűen aláírt – „Tartozás elismerő nyilatkozatban” (a továbbiakban: tartozáselismerő nyilatkozat) a Kft.1 adósként elismerte, hogy a felek között 2013. november 13-án létrejött vállalkozási szerződés alapján a felperes felé 4 935 000 DKK (dán korona) tartozása áll fenn. A tartozás összege a kifizetés napján érvényes MNB árfolyamon elszámolva a 205 948 290 Ft-nak felel meg, amely összegben felül további 87 482 000 Ft értékben állt fenn tartozás a Kft.1 által megrendelt 8 000 tonna tüzelőanyag értékeként. „Tartozás összesen: 293.410. 481,- Forint”.

A tartozáselismerő nyilatkozatban a Kft.1 vállalta, hogy a tartozását 2015. június 30-áig a felperesnek visszafizeti. Arról is nyilatkozott, hogy a tartozás kifizetésére pénzügyi fedezetet biztosít oly módon, hogy a teljesítésre váró számlákból engedményezi az adós, mint engedményes részére azt az összeget, amelyből visszafizetheti a felperesnek a tartozását. A felperes a 2014. évi főkönyvben az alperessel szembeni követelést 1 157 845 105 Ft, a 2015. évi főkönyvben 175 566 359 Ft összegben tartotta nyilván. A Kft.1 2014. és 2015. évi főkönyvi kivonata szerint is a felperes felé fennálló tartozása 150 633 831 Ft volt. A felperes 2015. május 18-án kelt 2014. évi egyszerűsített éves beszámolójához kapcsolódó kiegészítő melléklete szerint 2014. december 31-én a Kft.1-nek 150 633 831 Ft volt tartozása a felperes felé.

A felperes a 2015. március 1-jén kelt levelében felszólította a Kft.1-t a 178 163 208 Ft értékű számlatartozásból fennmaradt 150 633 831 Ft tartozás 15 napon belüli átutalására.

A felperes ezt követően 2015. április 13-án, majd 2015. május 13-án ismételten eredménytelenül szólította fel a Kft.1-t a fennálló tartozása rendezésére.

A felperes ezért 2015. június 9-én fizetési felszólítást küldött az alperesnek, amelyben mint készfizető kezest a 2013. november 13-án kelt és 2014. május 22-én módosított szerződésből eredően fennálló, a Kft.1 által nem teljesített 150 633 831 Ft összegű követelése 15 napon belüli történő kiegyenlítésére hívta fel, amely felhívásnak az alperes nem tett eleget.

2015. szeptember 14-én a Kft.1 és a felperes ENGEDMÉNYEZÉSI SZERZŐDÉST (a továbbiakban: engedményezési szerződés) kötöttek és ugyanilyen dátummal engedményezési nyilatkozatot írtak alá. Ebben rögzítették, hogy a Kft.1 engedményezőnek – tartozáselismerő nyilatkozata alapján – az engedményes felperes felé fennálló tartozása 293 410 481 Ft. Az engedményezőnek az alperessel szemben vételár és vállalkozói díj jogcímén ezen összeget meghaladó követelése áll fenn. Az engedményező az alperessel szemben fennálló követeléséből 293 410 481 Ft és járulékai összeget és annak felmerült kamatait az engedményes felperesre engedményezte. A 3. pont szerint az engedményezésre 293 410 481 Ft vételár megfizetése ellenében kerül sor, amely összeget az engedményes beszámítással fizette meg az engedményezőnek.

A Kft.1 képviseletében Ügyvezető1 ügyvezető az ugyanezen a napon kelt levelében arról tájékoztatta az alperest, hogy – az engedményezési nyilatkozatban is rögzítetten a pénzügyi nyilvántartása szerinti – XX2SA2557461; XX25SA2557462; XX25SA2557463; XX25SA2557466; XX25SA2557467; XX25SA2557572; XX25SA2557585;

XX25SA2557588 számú számlákból eredően fennálló összesen 293 410 481 Ft követelést a felperesre engedményezte, így az alperes az értesítést követően azt a felperes megjelölt számlájára köteles átutalni, ezekkel a követelésekkel kizárólag a felperes rendelkezhet.

Az engedményezési szerződésben a felek kizárólag a Kft.1-nek olyan tartozásairól állapodtak meg, amelyekkel kapcsolatosan nem állt rendelkezésre számla vagy egyéb bizonylat a felperes részére a követelése későbbi érvényesítése érdekében. Az engedményezési szerződésben megjelölt 293 410 480 Ft tartalmazta a Kft.1 által jogosulatlanul felhasznált tűzifa ellenértékét, a felperes által előlegként kifizetett számlák ellenértékét – mely előlegek elvesztek –, továbbá a jogosulatlanul felhasznált tüzelőanyaggal elérhető nyereség, valamint az előleghez kapcsolódó tüzelőanyag megvásárlása és sikeres szerződés szerinti tovább értékesítése esetén becsült nyereség összegét.

2015. november 20-tól a Kft.1 felszámolási eljárás alatt áll. Ebben a felszámolási eljárásban az alperes hitelezői igénybejelentést tett, amely külön tételként tartalmazza a 150 633 831 Ft összeget, illetőleg a Kft.1-vel szembeni egyéb követeléseit.

A felperes a 2016. május 26-án kelt levelében közölte az alperessel, hogy a Kft.1-vel szemben fennálló 293 410 481 Ft összegű tartozását és annak kamatait az engedményezési szerződés alapján az ő részére köteles megfizetni.

2018. év nyarán a felperes, valamint a Kft.3 és további hitelezők, továbbá az alperes, mint adós és a ... Zártkörűen Működő Részvénytársaság1, mint az adós tulajdonosa egyezségi megállapodást készítettek elő. A megállapodástervezet szerint a 293 410 480 Ft összegű tartozásra és a 150 633 831 Ft összegű kezessége alapján fennálló tartozásra az alperes külön-külön fizetett volna részösszegeket. A perre tekintettel az egyezségi javaslat szerint 75 000 000 Ft került volna megfizetésre, míg különböző feltételek teljesülése esetén a felperesnek az alperessel szemben fennálló egyéb követeléseit kiegyenlítésére az alperes és tulajdonosa további 59 573 857 Ft + 171 100 510 Ft, azaz összesen 230 674 367 Ft megfizetését vállalta.

[2] A felperes a módosított keresetében kérte, az alperesnek – készfizető kezesként, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 274. § (2) bekezdés a) pontja alapján – 150 633 831 Ft tőke, annak az rPtk. 301/A. § (2) bekezdése szerint késedelmi kamata, valamint a perköltsége megfizetésére kötelezését.

[3] Az alperes az ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását és a felperesnek a perköltségében marasztalását.

Vitatta a felperes követelésének a jogalapját és összecszerűségét is. Arra hivatkozott, hogy nem volt érvényes kezességvállalás. Az alapszerződések színleltek, ezért az rPtk. 200. § (2) bekezdése alapján semmiek. A kezesi záradékok utólag kerültek a szerződésekre, azok a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) alakszerűségi követelményeinek nem felelnek meg, így az egyoldalú nyilatkozatot tartalmazó kezességi záradékok is semmiek. A vállalkozási szerződés 2014. május 22-ei módosítása sem felelt meg a teljes bizonyító erejű magánokiratnak a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 196. § (3) bekezdésében írt feltételeinek. Arra az esetre, ha a szerződések mégis érvényesen létrejöttek volna, úgy a színleltség miatt a kezesség nem jöhetett létre érvényesen, mert a kezes nem tudta, hogy mire vállalt kötelezettséget, amikor aláírta a kezességet keletkeztető záradékot. Az alperes – a felperes által bemutatott okirat szerint a készfizető kezességvállalást is aláíró – T1 vezetése alatt feltételezhetően befogadott a Kft.1-től 493 083 900 Ft értékben olyan számlákat, amelyek mögött nincs teljesítés. A felperes által csatolt szerződési okiratok nem találhatók meg az iratai között, a mérlegei sem tartalmaztak a készfizető kezességvállalására utaló adatokat.

[4] Az elsőfokú bíróság a 2016. október 13-án kelt 13.G.15-15-040175/52. számú ítéletével elutasította a felperes keresetét. A Debreceni Ítéltábla a 2023. március 7-én kelt Gf.III.30.264/2022/12. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét – a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között – hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot – ebben a keretben – a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította, mert – az elsőfokú bírósággal ellentétben – megállapította, hogy a készfizető kezességvállalási szerződés létrejött és érvényes. A megismételt eljárásra adott iránymutatása szerint a felek másodfokú eljárásban tett és esetleges további tényelődásainak és bizonyítási indítványainak megfelelően a bizonyítási eljárást le kell folytatni abban a körben is, hogy az engedményezési szerződés a Kft.1-nek a felperessel szemben a perbeli vállalkozási szerződés alapján fennállt valamennyi tartozását megszüntette-e, és szükség esetén a további tényállításokhoz kapcsolódó, egyediesített tájékoztatást is meg kell adni a bizonyítási teher és a bizonyítandó tények köréről az rPp. 3. § (3) és 164. § (1) bekezdésének megfelelően.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban 2023. október 18-án meghozott 13.G.40.104/2023/20-I. számú ítéletével elutasította a felperes keresetét. A döntését lényegében azzal indokolta, hogy a perben rendelkezésre álló bizonyítékok értékelése eredményeként azt lehetett megállapítani, hogy a Kft.1 „f. a.”-nak – általa elismerten – a vállalkozási szerződésük alapján 2015. január 20-án összesen 293 410 481 Ft tartozása állt fenn a felperessel szemben, amelyben benne volt az alperes készfizető kezességével biztosított (a jelen perben keresettel érvényesített) 150 633 831 Ft számlatartozás is. Mivel a Kft.1 „f. a.” a felperessel 2015. szeptember 14-én megkötött engedményezési szerződésben elismerten a fennálló 293 410 481 Ft tartozását az alperessel szemben fennálló számlaköveteléseiből ugyanilyen összegű követelésének a felperesre engedményezésével (amiről az alperest értesítette) megfizette, ezzel megszűnt az alperes felperessel szemben fennálló készfizető kezesi felelőssége is.

Az ítéltábla ezt az ítéletet a 2024. március 21-én kelt Gf.III.30.294/2023/7. számú végzésével a fellebbezési kérelem és az ellenkérelem korlátai között hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Az ítéltábla a döntését azzal indokolta, hogy az rPtk. 274. § (2) bekezdés a) pontja szerinti kezesi felelősségre alapított kereset elbírálásánál (a kezesség érvényes létrejöttének a megállapítása esetén) az arra hivatkozó alperes érdekébe tartozik a kezesi felelősség megszűnését eredményező ok, így a főkötelezettség megszűnésének a bizonyítása. Az rPp. 164. § (1) bekezdése szerint ezért a pernyertességéhez az alperest terhelte annak a bizonyítása, hogy a közöttük 2015. szeptember 14-én létrejött engedményezési megállapodással a Kft.1 megfizette a felperesnek a jelen perben követelt 150 633 831 Ft számlatartozását is, ezért nem a felperesnek kellett bizonyítani a tartozáselismeréssel elismert és a jelen perben érvényesített követelések különbözőségét, hanem az alperesnek az azonosságát. Azt, hogy a Kft.1 által a felperesre engedményezett követelések magukban foglalták az alperestől a jelen perben követelt számlákkal érvényesített követelését is, az alperes bizonyíthatta a felperes birtokában lévő okiratokkal is. Azonban – a bizonyítási kötelezettségből és teherből adódóan – az rPp. 190. § (2) bekezdésének az alkalmazhatósága esetén sem lehetett volna a felperes terhére értékelni azt, hogy okirattal alátámasztani nem tudta az engedményezési szerződés szerint a Kft.1 felé fennálló 293 410 481 Ft követelése milyen tételekből állt, és ennek a megállapítására alapbizonylatok hiányában könyvszakértői bizonyítás elrendelését sem indítványozta. Az ítéltábla iránymutatása szerint a – bizonyítandó tényekre, a bizonyítási kötelezettségre és teherre vonatkozó helyes tájékoztatás alapján – a megismételt eljárásban lehetőséget kell biztosítani az alperesnek az ő kötelezettségébe eső bizonyításra, ennek a keretében arra, hogy a

felperesnek a tartozáselismerő nyilatkozat szerinti követelések összetételére vonatkozó állításait cáfoló, egyben a saját állításait alátámasztó bizonyítékait előterjessze. Az elsőfokú bíróságnak az alperes eddig már előterjesztett, valamint a felek által esetlegesen indítványozott további szükséges bizonyítást le kell folytatnia annak érdekében, hogy a felperes keresetéről megalapozottan dönthessen.

[5] Az elsőfokú bíróság az újabb megismételt eljárásban meghozott, fellebbezett ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 150 633 831 Ft tőkét, valamint 103 956 996 Ft után 2014. április 20-tól, 4 634 115 Ft után 2014. július 20-tól, 33 559 492 Ft után 2014. szeptember 20-tól és 8 482 970 Ft után 2014. október 20. napjától kezdődően a kifizetés napjáig járó a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 százalékkal növelt mértékű késedelmi kamatát, azzal, hogy a késedelmi kamat mértéke 2022. november 10. napjától a 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnése napjáig terjedő időszakban nem lehet több évi 25%-nál. Kötelezte az alperest a felperesnek 15 napon belül 11 560 574 Ft perköltség, az állam javára – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára – a határozat jogerőre emelkedését követő 60 napon belül 1 500 000 Ft fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

[6] Az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozottnak találta.

Az ítélet jogi indokolásában rögzítette, hogy a per eldöntéséhez szükséges tények közül az eljárásnak ebben a szakaszában már nem vitatottként állapította meg azt, hogy az alperes érvényesen kezességet vállalt a felperes és a Kft.1 létrejött módosított vállalkozási szerződés teljesítéséért, a Kft.1 nem fizette meg a felperes YK2SA6332591 számú, az YK2SA6332595 számú, az YK2SA6332454 számú és a HC4SA517551 számú számlai ellenértékét 150 633 831 Ft összegben.

Az rPtk. 273. § (1) bekezdése szerint a készfizető kezesi kötelezettsége alóli mentesülése megállapításához az alperesnek kellett bizonyítani azt, hogy a felperesnek a Kft.1-vel szemben fennállt 150 633 831 Ft követelése megszűnt, ehhez azt az állítását, hogy közöttük a 2015. szeptember 14-én létrejött engedményezési szerződés – amely magában foglalta a felek beszámításra vonatkozó megállapodását – teljesedésbe ment, és a felperes által megjelölt számlák ellenértékének a kiegyenlítése a beszámítással megtörtént. Így őt terhelte e bizonyítás elmaradása, illetve sikertelensége is.

Az alperes azt az állítását, hogy a 2015. szeptember 14-én a Kft.1 és a felperes között létrejött engedményezési szerződés útján a perbeli követelés megtérült, a megismételt eljárásban is elsősorban a Kft.1 2015. január 20-ai tartozáselismerő nyilatkozatával és a 2015. szeptember 14-ei engedményezési szerződéssel kívánta bizonyítani. Állította ugyanis, hogy a 2015. január 20-án kelt okiratban a Kft.1 által elismert összesen 205 948 290 Ft tartozás magában foglalta a felperesnek a jelen perben érvényesíteni kívánt 150 633 831 Ft összegű követelését is. A felperes ezt vitatta, és az ellenkezőt állította.

Az elsőfokú bíróság nem fogadta el az alperesnek azt az érvelését, amely szerint a tartozáselismerő nyilatkozatból és az engedményezési szerződésből önmagában, minden más bizonyítás nélkül is megállapítható az, hogy a vállalkozási szerződés alapján a Kft.1-nek 2015. január 20-án összesen 205 948 290 Ft tartozása állt fenn a felperes felé, amit az alperes kezessége biztosított, abban benne volt a jelen perben igényelt 150 633 831 Ft tartozás is. Az rPtk. 207. § (1) bekezdése szerinti értelmezéssel azt állapította meg, hogy tartozáselismerő nyilatkozatban a Kft.1 által a felperes felé a vállalkozási szerződés alapján fennállóként elismert 205 948 290 Ft tartozás magában foglalhatta a felperes perbeli 150 633 831 Ft követelését is, nem kizárt azonban az, hogy a Kft.1-nek 2015. szeptember 14-én a

tartozáselismerő nyilatkozatban, illetve az engedményezési szerződésben megjelölt összesen felül fennállt a felperes által a jelen perben érvényesített 150 633 831 Ft összegű tartozása is.

Az ítéletének e körben kifejtett indokai értelmében a tartozáselismerő nyilatkozatban az „összes tartozás” kifejezés szerepel, amely nyelvtanilag a felek között fennálló teljes tartozást jelent. Az elsőfokú bíróság azonban azzal egybevetve, hogy az engedményezési szerződésben „– tartozáselismerő nyilatkozata alapján – Engedményes felé fennálló tartozása 293 410 480 Ft” mondat szerepel, az egyéb bizonyítékokkal – így Ügyvezető1-nak a Kft.1 tartozáselismerő nyilatkozatot aláíró képviselőjének a perben tett tanúvallomásával – együtt úgy értelmezte; ez azt jelenti, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatban megjelölt tételen felül a Kft.1 a felperes irányába további összegekkel tartozott, tehát két külön tartozás volt. Az engedményezési szerződésben részt vevő feleknek az ezt alátámasztó, egybehangzó nyilatkozatát nem rontja le az alperesnek – aki nem volt részese az engedményezési megállapodásnak – az a hivatkozása, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatban elismert 293 410 481 Ft tartozásból 205 948 290 Ft a felperes állítása szerint nem is vállalkozói díjtartozás, amire így az alperes által vállalt készfizető kezesség nem is vonatkozott. A kezességvállalási záradék szerint ugyanis a kezesség a Kft.1-nek a vállalkozási szerződés alapján keletkezett tartozásaira vonatkozott, ami nem csak vállalkozói díjtartozást jelent. A tartozáselismerő nyilatkozat pedig a vállalkozási szerződés teljesítésével kapcsolatosan felmerült, a Kft.1 által el nem ismert tartozások érvényesíthetősége érdekében keletkezett.

Annak, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatban és ezáltal az engedményezési szerződésben megjelölt összesen 293 410 481 Ft tartozás tartalmazta a felperes jelen keresetében érvényesített 150 633 831 Ft követelését is, az ellenkezőjét támasztotta alá ugyanakkor az is, hogy a felperes 2015. január 20-át (a tartozáselismerő nyilatkozatot) követően, 2015. március 1-jén, április 13-án és május 13-án írásban felszólította a Kft.1-t a 150 633 831 Ft követelése teljesítésére, majd ennek eredménytelensége után hívta fel 2015. június 8-án az alperest annak a megfizetésére, amire nem lett volna szükség akkor, ha ezt a követelést is tartalmazta volna az elismert 293 410 481 Ft, mivel ennek a megfizetésére a Kft.1-nek 2015. június 30-ig volt lehetősége.

Az elsőfokú bíróság a további bizonyítékok értékelése kapcsán rögzítette, hogy a felperes perbeli időszakra vonatkozó teljes könyvelési anyaga már nem lelhető fel. A felperes könyvelésének – az elsőfokú ítélet indokolásában részletesen bemutatott – szabálytalanságai és hiányosságai miatt ugyan a könyvszakértői vizsgálat nem volt alkalmas arra, hogy teljeskörűen alátámassza a felperesi előadásokat a 293 410 481 Ft engedményezési szerződésben szereplő összeg összetételére, de nem is cáfolta azt. Azonban a perben kirendelt T2 által a hiányos könyvelési anyag alapján készített igazságügyi könyvszakértői véleményt elfogadva, az alapján megállapította, hogy a felperes 2015. évi mérlegében (tehát a tartozáselismerő nyilatkozat és az engedményezési szerződés időpontját követően, 2015. december 31-én) 161 184 000 Ft követelés kimutatása szerepel, amiben benne lehet a perbeli 150 633 831 Ft összegű követelés. Így az, hogy a felperes 2015. évi egyszerűsített éves beszámolója – a számvitelről szóló 2000 évi C. törvény (a továbbiakban: Számv. tv.) 65. § (1) bekezdésében írt kötelezettsége ellenére – nem tartalmazta a 2015. szeptember 15-én kötött engedményezési szerződésben feltüntetett gazdasági eseményeket, ugyanakkor a 2014. évi egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő melléklete a 8. oldalán rögzítette, hogy 150 633 831 Ft volt „a belföldi vevők összes nyitott számlája”, ami pontosan megegyezik a felperes által a perben követelt összeggel, a hiányos könyvelési anyag ellenére is megalapozottá tette az igazságügyi könyvszakértői véleménynek azt a megállapítását, miszerint a 2014. és 2015. évi kiegészítő mellékletben szereplő adatok alapján a perbeli követelés nem került kiegyenlítésre.

Az elsőfokú bíróság ezért nem fogadta el az alperesnek azt a kifogását, hogy a felperes (függetlenül a bizonyítási tehertől) a könyvelése hiányosságaira, mint saját felróható

magatartására hivatkozik. A Kúria BH2009.9.412. és a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.393/2022/13. számú határozataira utalva a felperessel értett egyet abban, hogy a szakvélemény által kimutatott könyvelési hibáknak nincs jelentőségük, mert azok nem bizonyítják a perbeli követelés fennállását vagy fenn nem állását. Elfogadta a felperes nyilatkozatát arra, hogy 2014. évben készletként az általa 92 486 000 Ft összegben adott előleget tartotta nyilván, mivel a Számv. tv. 3. § (6) bekezdés 5. pontja szerint a készletre adott előlegeket is a készletek között kell nyilvántartani, amit a szakvélemény is alátámaszt. Összeegyeztethető a Számv.tv. – az elsőfokú ítélet indokolásában ismertetett – rendelkezéseivel az is, hogy a felperes 2014. évi mérlegében 92 486 000 Ft értékű készletet mutatott ki, és ezt meghaladó összegű előleg kifizetést igazolt, mivel a 2014. december 31-én kimutatott készletek egy részét lehet, hogy még 2013. évben szerezték be. 92 486 000 Ft összegű meg nem térült előleg és 87 482 000 Ft értékű eltulajdonított tüzelőanyag figyelembevétele mellett pedig megdőlt az az alperesi hivatkozás, amely szerint a perbeli tartozáselismerő nyilatkozat és engedményezési szerződés tartalmazta a jelen eljárásban érvényesített felperesi követelés összegét. Az engedményezési szerződésben megjelölt 293 410 480 Ft összegből (87 482 000 Ft + 92 486 000 Ft) 179 968 000 Ft levonása után fennmaradó 113 442 481 Ft ugyanis jelentősen eltér a felperes által megjelölt és jelen eljárásban érvényesített 150 633 831 Ft-tól.

Az eljárás során nem volt megállapítható a perbeli időszakban a felperes tulajdonát képező készleteket érintő gazdasági események teljes köre, és az sem, hogy mi okozta azt az eltérést, hogy amíg a 2015. évi mérleg kiegészítő mellékletében elismert 114 221 320 Ft kártérítési felelősség összegében az eltulajdonított árukészlet értékéhez képest az elmaradt haszon összege 26 739 320 Ft, addig a felperes a tartozáselismerő nyilatkozatban megjelölt 205 948 290 Ft összetételére tett nyilatkozatában ennek összegét 48 284 410 Ft-ban határozta meg. A könyvszakértői vélemény szerint a felperes 2015. évi egyszerűsített beszámolója semmit nem támaszt alá, mert nem tesz eleget az alapvető számviteli elveknek, ezért az alperesnek a teljesítés körében tett állításának alátámasztására is alkalmatlan, a perbeli követelés alapjaként megjelölt számlák teljesítését nem igazolja.

Elfogadta azt a felperesi érvelést, amely szerint a tartozás 2014. december 31-ét megelőzően keletkezett. Az aggálytalan szakvélemény szerint nem igazolható, hogy a felperesnek 2015-ben 293 410 431 Ft összegű, 2014. december 31-én még nem létező követelése keletkezett a Kft.1-vel szemben, ugyanakkor az engedményezési szerződésben szerepel ez az összeg, de nem újabb, hanem már addig fennálló követelésként.

Mindezekkel indokolva az elsőfokú bíróság úgy következtetett, hogy a Kft.1-nek 2015. szeptember 14-én a tartozáselismerő nyilatkozatban, illetve az engedményezési szerződésben megjelölt összegen felül fennállt a felperes által jelen perben érvényesített 150 633 831 Ft összegű tartozása is.

A felperesnek a Fővárosi Törvényszéken a Kft.1 felszámolási eljárásában előterjesztett kifogás alapján indult 78.Fpkh.522/2018. számú eljárásban tett nyilatkozata (miszerint kifejezetten az elállással támadott engedményezési szerződést a felek teljesítették, a vételár megfizetésre került, és az engedményezett követelések mind a szerződés 3. pontja, mind a Ptk. 6:193. § (2) bekezdése alapján az aláírás napján a kifogásoló tulajdonába kerültek) sem igazolja azt az alperesi állítást, hogy a perben megjelölt négy számla ellenértékét engedményezéssel kiegyenlítették.

Ha ténszerű is az, hogy az alperes az egyezségi megállapodás tervezetének az elkészítésekor még nem tudott az engedményezési szerződés pontos tartalmáról, abban az esetben is tény, hogy a megállapodástervezet külön tételben tartalmazza az engedményezési szerződésben szereplő összegen felül a perbeli követelés összegét, ami összgszerűen korábban kizárólag a tartozáselismerő nyilatkozatban és az engedményezési szerződésben volt megjelölve, azonos

összeggel. Ez azzal együtt, hogy az alperes is külön kezelte a jelen perben érvényesített követelés összegét, arra utal, hogy az külön tartozás volt. A jelen eljárásban pedig nem releváns az alperesnek az a kifogása, hogy a felperes súlyosan megsértette az egyezségi megállapodás tervezetének becsatolásával az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 6/2018. (III. 26.) MÜK szabályzat 15.9. pontját.

A felperes által az alperesnek küldött 2016. május 26-án kelt értesítés, továbbá a Kft.1 „f.a” felszámolójának a 2016. július 5-én kelt nyilatkozata, amellyel az alperes bejelentett és nyilvántartásba vett hitelezői követelésébe beszámította a Kft.1 „f. a.”-nak az alperessel szembeni követelését, szintén alkalmatlan annak a bizonyítására, hogy a beszámított összegben szerepelt a perbeli követelést megalapozó négy számla ellenértéke. Ennek az ellenkezőjét támasztják alá a felperes által a Kft.1 és az alperes részére 2015. június 30-át megelőzően megküldött felszólítások, továbbá az a tény, hogy a Kft.1 felszámolási eljárásában az alperes külön tételként jelentette be a jelen perben vele szemben érvényesített követelés összegét, és az, hogy az egyezségi megállapodásban is külön tételként szerepeltek az engedményezési szerződés teljesítése kapcsán felmerült összegek és a jelen perben érvényesített követelés.

Az elsőfokú bíróság mindezekre tekintettel azt állapította meg, hogy az alperes a felperes követelésének a teljesítésre vonatkozóan tett tényállítása körében a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget; ítéleti bizonyossággal nem lehetett megállapítani, hogy a perbeli számlák ellenértékét a Kft.1 az engedményezési szerződéssel kiegyenlítette.

Az elsőfokú bíróság ezért az rPtk. 274. § (2) bekezdés a) pontja alapján kötelezte az alperest 150 633 831 Ft tőke és annak – az egyes számlákon megjelölt esedékességi időpontjától mint – a késedelembe esés időpontjától járó, az rPtk. 301/A. § (2) bekezdése, valamint a 454/2022. (IX. 9.) Korm. rendelet 1. és 2. §-a [2022. november 10-től pedig a 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti] mértékű kamata megfizetésére.

[7] Az alperes a kiegészített fellebbezésében elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset teljes elutasítását, másodlagosan a részbeni megváltoztatását, a marasztalásának 102 456 798 Ft-ra történő leszállítását, harmadlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezését. Kérte a felperesnek a másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezését is.

Arra hivatkozott, hogy a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság által eldöntendő „főkérdés” az volt, hogy a Kft.1 engedményezési szerződés ellenértékeként beszámított tartozása (a tartozáselismerésben megjelölt tartozás) magában foglalja-e a felperes perbeli követelését. Ehhez pedig a bizonyítás főkérdése nem az kellett, hogy legyen, hogy akár a felperes, akár az alperes maradéktalanul bizonyítani tudja-e a 293 410 481 Ft (az engedményezési szerződés szerinti ellenértékbe beszámítással érintett) követelés összetételét, hanem hogy a felek által előadott két verzió közül melyik az, amelyiket a bizonyítékok összessége és együttes értékelése jobban alátámaszt. Ehhez az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékokat kellett értékelnie, illetve mérlegelnie.

Az elsőfokú bíróság pedig ebben a körben a bizonyítás eredményét okszerűtlenül mérlegelte, mivel elmulasztotta az előadott jogi érvelés és bizonyítékok összevetését és együttes értékelését, ehelyett egyes részleteket kiragadva jutott arra a téves következtetésre, hogy nem került bizonyításra az, hogy a jelen per tárgyát képező Kft.1 tartozás is megtérült. Jogszabálysértő módon állapította meg ezért, hogy nem tett eleget a bizonyítási kötelezettségének. Ebből eredően tévesek az általa érdemben levont jogkövetkeztetések, és az indokolási kötelezettségének sem tett eleget.

Részletesen kifejtett érvelése értelmében az elsőfokú bíróság jogszabálysértéssel értelmezte és értékelte nem az állítását igazoló bizonyítékként a tartozáselismerő nyilatkozatot és az engedményezési szerződést. Figyelman kívül hagyta ugyanis azt, hogy már az elsőfokú eljárás során alátámasztotta; a tartozáselismerő nyilatkozatban rögzített 293 410 481 Ft követelés felperes által állított egyes elemeinek részletes áttekintése és azoknak a felperes vagyoni helyzetére vonatkozó adataival történő összevetése nélkül is egyértelmű, hogy az szükségképpen magában foglalta a felperes által a jelen perben érvényesített 150 633 831 Ft követelését is. Ez következik abból, hogy a 205 948 290 Ft összeg tekintetében a tartozáselismerő nyilatkozat rögzíti, hogy azt az alperes által vállalt készfizető kezesség biztosítja. Az alperes pedig kizárólag a vállalkozói díj nemteljesítése esetére vállalt kezességet a felperes és a Kft.1 között létrejött vállalkozási szerződésre vezetett záradék tanúsága szerint. Így egyértelmű, hogy ezen összeg nem vonatkozhat a felperes által előadott jogcímenen keletkezett követelésekre, hiszen azok tekintetében az alperes soha nem tett kezesség vállalására vonatkozó jognyilatkozatot. Ezekből azt kellett volna megállapítani, hogy a tartozáselismerő nyilatkozat 205 948 290 Ft összegű tételének a felperes perbeli követelése is részét kellett, hogy képezze.

Az elsőfokú bíróság az engedményezési szerződés „– tartozáselismerő nyilatkozata alapján – Engedményes felé fennálló tartozása 293 410 481 Ft” kitételét is tévesen értelmezte szűkítően, kizárólag arra alapítottnak, hogy álláspontja szerint az engedményezési szerződésben résztvevő felek egybehangzó nyilatkozata szerint a perbeli követelés nem került kiegyenlítésre. Habár az rPtk. 207. § (1) bekezdése szerint a nyilatkozó fél feltehető akarata és az eset körülményei sem hagyhatóak figyelman kívül a szerződési nyilatkozat értelmezésénél, a jogalkotó a szavak általánosan elfogadott jelentését tekinti főkritériumnak. A felek feltehető akaratának utólagos figyelembevétele nem írhatja felül, illetve módosíthatja az írásba foglalt jognyilatkozatokat, csupán arra szolgál, hogy tisztázza, illetve árnyalja az esetlegesen homályos vagy kevésbé egyértelmű rendelkezéseket. A jelen esetben mind a tartozáselismerő nyilatkozat, mind az engedményezési szerződés teljesen egyértelműen rögzíti, hogy a Kft.1 2015. január 20-án a felperes felé fennálló összes tartozása 293 410 481 Ft összeg volt. Az elsőfokú bíróság szűkítő értelmezése éppen azért téves, mert a tartozáselismerő nyilatkozatban a felek maguk rögzítették, hogy az a Kft.1 összes tartozását magában foglalja, ezt az engedményezési szerződés egyértelműen nem módosíthatta, vagy írhatta felül, az csupán visszautalt ezen tényre. A rPtk. 207. § (1) [de a Ptk. 6:8. § (1)] bekezdésének is (a Kúria BH2018.8.227. számon közzétett döntése szerint megerősített) helyes értelme az, hogy a jognyilatkozat értelmezésekor a kiindulási pont a szavak általános jelentése, nyelvtani értelme. A nyilatkozat értelmezésére akkor van szükség, ha a nyilatkozat nem egyértelmű, hanem ellentmondásos, homályos, nem szakszerű, ezért vitás, hogy a nyilatkozó mit akart kifejezni. Miután a jelen esetben a tartozáselismerő nyilatkozat bárki számára egyértelmű olvasata az, hogy a Kft.1 2015. január 20-án a felperes felé fennálló összes tartozása 293 410 481 Ft összeg volt, így ezen szerződési nyilatkozat további értelmezésére – így különösen a felperes és a Kft.1 szerződési akaratának a figyelembevételére – egyébként szükség sincsen.

Az elsőfokú bíróság a legnagyobb hibát ott követte el, hogy a rPtk. és a Ptk. nyilatkozatok értelmezésére vonatkozó szabályát figyelman kívül hagyva egyrészt teret adott annak, hogy a felperes utólagosan próbálja átértelmezni a nyelvtanilag egyértelmű nyilatkozatokat, majd ezt súlyos eljárási hibával tetézte akkor, amikor – bár maga is elismerte, hogy nem volt lehetősége Ügyezetől írásos nyilatkozatát tanúvallomásként vagy egyéb bizonyítékként figyelembe venni – annak mégis jelentőséget tulajdonított a bizonyítékok értékelése során. Az engedményezési szerződés kapcsán sem merülhet fel olyan értelmezés, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatban megjelölt összeg felül további tartozások is fennálltak.

Emellett az elsőfokú bíróság adós maradt annak a magyarázatával is, hogy ha esetleg az engedményezési szerződésből önmagában nem is következne az, hogy a 293 410 481 Ft összeg a Kft.1 felperes irányába fennálló teljes tartozása lett volna, a tartozáselismerő nyilatkozattal összevetve hogyan jutott arra a következtetésre, hogy a 293 410 481 Ft nem az összes tartozást fedte le. Erre csak nyilvánvaló logikai ellentmondás útján kerülhetett sor, különös figyelemmel arra is, hogy a kirendelt igazságügyi könyvszakértő maga is megerősítette, hogy a tartozáselismerés és az engedményezési szerződés közötti időszakban nem keletkezett, nem keletkezhett további 293 410 481 Ft összegű követelése a felperesnek a Kft.1-vel szemben. Az elsőfokú bíróság ezekből a tényekből csak egyetlen logikus következtetést vonhatott volna le, mégpedig azt, hogy a Kft.1 felperes irányába fennálló összes követelése megszűnt a 293 410 431 Ft összegű követelés engedményezési szerződés szerinti ellenértékbe történő beszámításával.

Az elsőfokú bíróság ezért a rPtk. 207. § (1) bekezdésének a megsértésével tévesen, kizárólag a felek utólagos, számukra kedvező és az írásba foglalt rendelkezéstől eltérő értelmezése szerint értékelte mind a tartozáselismerő nyilatkozatot, mind pedig az engedményezési szerződést, így tévesen, logikai hibák és a bizonyítékok értékelésére vonatkozó eljárási jogszabálysértés útján jutott arra a következtetésre, hogy a Kft.1 „f. a.” 2015. szeptember 14-én a felperes felé fennálló összes tartozása meghaladta a 293 410 481 Ft-ot, és így a felperesi követelés nem szűnt meg az engedményezési szerződés megkötésével.

Az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal azt, hogy a kezességvállalása kizárólag vállalkozói díj tartozásra vonatkozott. Ezt figyelmen kívül hagyva nem azt állapította meg, hogy mindezek alapján a 205 948 290 Ft tétel kizárólag vállalkozói díjtartozásokat foglalhatott magában. Ez nyilvánvalóan téves. Ahhoz, hogy a kezességvállalása vállalkozói díj jogcímtől eltérő jogcímen fennálló tartozásokat is biztosítson, a kifejezett, erre vonatkozó jognyilatkozata lett volna szükséges. Erről csak ő rendelkezhetett, ilyen jognyilatkozatot pedig kétségkívül nem tett és ezt a felperes sem állítja.

Az elsőfokú bíróság súlyosan téves jogkövetkeztetésre jutott akkor, amikor nem azt állapította meg, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatban rögzített 205 948 290 Ft összeg – tekintettel arra, hogy azt az alperes által vállalt készfizető kezesség biztosítja – kizárólag vállalkozói díjtartozásra vonatkozhat, hanem elfogadta az összetételére vonatkozóan a felperes által előadottakat.

Csupán az, hogy a felperes a tartozáselismerést követően 2015. március 1-jén és április 13-án fizetési felszólításokat intézett a Kft.1-hez a perbeli követelés teljesítésére, önmagában nem támasztja alá minden kétséget kizáróan a felperesi álláspontot. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése során egyértelműen indokolatlanul túlzó súllyal vette figyelembe a felperes ezen érvét, szemben az általa előadottakkal. Ezzel szemben áll ugyanis, hogy: a tartozáselismerő nyilatkozatban rögzítettek szerint a Kft.1 teljes, a felperessel szemben fennálló tartozása 2015. január 20-án 293 410 481 Ft volt; a teljes tartozás 205 948 290 Ft összegű része magában kellett, hogy foglalja a a Kft.1 által meg nem fizetett és az alperes kezességvállalása által biztosított 150 633 831 Ft összegű vállalkozói díjkövetelését; az engedményezési szerződéssel a Kft.1 a felperesre engedményezett mindösszesen 293 410 481 Ft összegű, az alperessel szemben fennálló követelést, amelynek az ellenértékébe a felperes beszámította a saját 293 410 481 Ft összegű, a Kft.1 által elismert, nem teljesített követelését.

A fellebbezés szerint, mivel az elsőfokú bíróság megállapításával ellentétben már a fentiek alapján egyértelműen megállapítható az, hogy a Kft.1-vel szemben a felperes teljes követelése ekkor 293 410 481 Ft összeg volt, amit a Kft.1 által rá engedményezett követelések ellenértékébe beszámított, a felperes perbeli követelése megszűnt.

Kifejtette azt is, hogy a tartozáselismerést és az engedményezést tartalmazó okiratokon túl a felperes könyvvitele is cáfolja, hogy a felperesnek a Kft.1-vel szemben 293 410 481 Ft-ot

meghaladó követelése állt volna fenn. Súlyosan megalapozatlannak tartotta az elsőfokú bíróságnak a felperes állítását – miszerint a felperes perbeli követelése a 293 410 481 Ft összegű követelésen felül állt fenn – a könyvelési hiányosságai, szabálytalanságai ellenére azzal a magyarázattal elfogadó megállapítását, hogy a további követelések beszámolóiban való feltüntetésük hiánya kizárólag annak tudható be, hogy azt a felperes egész egyszerűen elmulasztotta. Hangsúlyozta, hogy a szakértői bizonyítás során feltárt hiányosságok nem csak azt támasztják alá, hogy a felperes sorozatos mulasztásokat követett el a könyvelése során, hanem azt is, hogy olyan követelések fennálltát (és az engedményezéssel történő megszűnését) állítja, amik sohasem illették meg.

Mindezek – a többi bizonyítékkal egybevetve – éppen az ő érdemi védekezését támasztják alá, és nem pedig a felperesét. Az elsőfokú ítélet okszerűtlenül értékelte a könyvszakértői vizsgálatot is akként, hogy az „nem volt alkalmas arra, hogy teljeskörűen alátámassza a felperesi előadásokat a 293 410 481 Ft engedményezési szerződésben szereplő összeg összetételére, de nem is cáfolta azt.” Alapvető logikai és bizonyítékértékelési hiba az, hogy az elsőfokú bíróság azt, ha egy követelés nem jelenik meg a könyvelésben, nem tekinti a követelés nemlétezését igazoló bizonyítékként, míg egy követelés feltüntetése esetén minden kétséget kizáróan elismeri annak a létezését. Ugyanígy az, hogy míg az általa előadottakat arra hivatkozással nem fogadja el, hogy a felperesi könyvelés pontatlan volt, addig a felperesi követelés fennállta tekintetében még csak kétsége sem merül fel azzal kapcsolatban, hogy a felperesi beszámolók mennyiben képesek valós és megbízható képet adni a felperes vagyoni helyzetéről.

Részletesen kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a felperes milyen könyvelési adataiból, illetve az azokra vonatkozó szakértői megállapításokból, milyen okból és miként mérlegelte súlyosan okszerűtlenül a bizonyítás eredményét. Ezzel kapcsolatos hivatkozásait úgy összegezte, hogy: azt, hogy a felperes perbeli követelése nem a tartozáselismerő nyilatkozatban rögzített 293 410 481 Ft összegű követelésen felül keletkezett, alátámasztják a felperesi beszámolók is, amelyek alapján nem állapítható meg, hogy ez a követelés a felperes által állított tételekből állt volna. Igazolta, hogy a felperes nem rendelkezhetett egy időben mind a 87 millió Ft összegű raktárkészlettel, illetve a nettó 92 millió Ft összegű elveszített előleggel kapcsolatos követeléssel is, tekintettel arra, hogy ha utóbbi a felperesi készletek részét képezte a 2014. évi mérleg adatai alapján, úgy az előbbi tétel a 2014. évi mérlegben nem szerepel és az ezen követelés kapcsán előadott felperesi érvelés elfogadására vonatkozóan az elsőfokú ítélet nem tartalmaz indokolást. A bruttó 117 millió Ft összegű elveszített előleggel kapcsolatos követelést a felperesi beszámolóban egyáltalán nem tüntették fel. A 40 millió és a 48 millió Ft összegű elmaradt haszon követeléseket a felperesi beszámolók nem tartalmazzák. A felperes elveszített előleggel kapcsolatos követelését alátámasztó lista tanúsága szerint a felperes olyan számlák alapján igyekezett ezen követelése fennálltát alátámasztani, amiket korábban a perbeli követelése alátámasztása céljából is megjelölt.

Miután egyértelmű, hogy a felperes teljes követelése 293 410 481 Ft volt, amelyet a Kft.1 által rá engedményezett követelések ellenértékébe beszámított, a felperes perbeli követelése megszűnt. Mivel az rPtk. 273. § (1) bekezdése alapján a kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt, az engedményezéssel ő is szabadult a készfizető kezesi kötelezettségvállalása alól, így a felperes jogalap nélkül követel tőle 150 633 831 Ft vállalkozó díjat. Ennélfogva a felperes keresete megalapozatlan, ezért az elutasításának van helye.

A másodlagos fellebbezési kérelme indokaként arra hivatkozott, hogy abban az esetben is, ha a felperes követelése megalapozott, annak a teljes összege teljesítésére akkor sem lenne kötelezhető. Ahogyan ugyanis azt az elsőfokú ítélet is rögzítette, az alperes a

G.40175/2015/14. számú előkészítő iratában vitatta a felperes kereseti kérelmének az összecsúszását a vállalkozási szerződésben megállapított ártól történő eltérés okán. Az elsőfokú bíróság azonban az összecsúszás vonatkozásában az alperesi vitatást elutasította, azt az rPtk. 216. § (1) bekezdésével és azzal indokolva, hogy a Kft.1 által kibocsátott teljesítési igazolások, amelyeket az ügyvezető ellenjegyzett, egyértelműen igazolják, hogy a felperes által megjelölt áron fogadta el a teljesítést, így a vállalkozási szerződés a teljesítési igazolások kiállításával módosult, hiszen a teljesítési igazolások az alábbi kitételeket tartalmazták: „Jelen teljesítési igazolás alapján a szállító jogosult a számla kiállítására”. Az rPtk. 273. § (2) bekezdése szerint azonban a kezes kötelezettsége nem válhat terheesebbé, mint amilyen az elvállalásakor volt. Mindez azt jelenti, hogy a felperes és a Kft.1 utólagos szerződésmódosítása a kezes kötelezettségére nincs hatással, azt nem módosíthatja. Megerősíti ezt a Kúria BDT2015.3414. számon közzétett döntése is, amely szerint a kezességgel biztosított szerződés módosítása a kezesre akkor hat ki, ha ahhoz – akár ráutaló magatartással is – hozzájárult. Az alperes kezességvállalása a vállalkozási szerződésben rögzített ártól eltérő (magasabb) összegű tartozásért kizárólag akkor állna fenn, amennyiben erre vonatkozóan kifejezett jognyilatkozatot tett volna, erre azonban nem került sor. Mindezek alapján az ítélet ezen megállapítása a rPtk. 273. § (2) bekezdésébe ütközik.

Ha tehát az ítéltábla a keresetet a jogalapját tekintve megalapozottnak találná, akkor is az összecsúszása elbírálásánál azt kell alapul venni, hogy a felperes az YK2SA6332591 számú számlát, az abban elszámolt 2362,36 tonna beszállított aprítékért 13 700 Ft/tonna egységáron 32 364 332 Ft-ra, a számla végösszegét pedig (a bruttó 103 956 996 Ft helyett) legfeljebb bruttó 75 241 294 Ft-ra állíthatta volna ki. Ugyanezen okból az YK2SA6332595 számú számlával (a bruttó 32 163 492 Ft helyett) legfeljebb bruttó 20 121 520 Ft vállalkozói díj kiszámlázására volt jogosult, amely számláját így a Kft.1 – azon nem vitás tény következtében, hogy erre számlára már 27 529 377 Ft-ot megfizetett – már teljesítette. Az YK2SA6332454 számú számlát pedig a felperes a beszállított 1510 tonna tüzelőanyag ellenértékéért 13 700 Ft/ tonna egységáron (a bruttó 33 559 700 Ft helyett) legfeljebb bruttó 20 536 000 Ft, míg a HC4A0517551 számú számlát, a beszállított 491,14 tonna tüzelőanyagért is 13 700 Ft/tonna áron számítva (a bruttó 8 482 970 Ft helyett) bruttó 6 679 504 Ft összegű vállalkozói díjra állíthatta volna ki. Az rPtk. 273. § (1) és (2) bekezdése alapján ezért tőle mint készfizető kezestől csak ezeknek, összesen 102 456 798 Ft-nak a megfizetését követelhetné, ami a kereseti követelésénél 48 177 033 Ft-tal kevesebb.

[8] A felperes a kiegészített ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perkoltségében marasztalását, mivel az elsőfokú bíróság megalapozott döntést hozott, semmilyen anyagi vagy eljárásjogi szabályt nem sértett.

Álláspontja szerint az alperes tévesen jelölte meg a per főkérdését, mert az valójában az, hogy a per tárgyát képező tartozást alperesnek meg kell-e fizetni, avagy az már megtérítésre került. Az alperesnek kellett bizonyítania, hogy a per tárgyát képező tartozást a Kft.1 az engedményezés ellenértékéül eszközölt beszámítással megfizette, és azt is, hogy ezen ügyletet megelőzően kibocsátott tartozáselismerő nyilatkozatban foglalt követelés magában foglalja a perbeli követelés összegét is.

Az elsőfokú bíróság megalapozottan állapította meg, hogy az alperes bizonyítása sikertelen volt.

Abban egyetértett az alperessel, hogy a tartozáselismerő nyilatkozat 205 948 290 Ft tételének részletezése nélkül is egyértelmű, hogy az mire vonatkozott, a nyilatkozat és az engedményezési szerződés alapján már egyértelmű következtetéseket lehet levonni, azonban azok tartalmából – az alperesétől eltérően – éppen az a következtetés vonható le, hogy nem az összes tartozást foglalta össze a tartozáselismerő nyilatkozat, amellet további követelések

álltak fenn a javára, a Kft.1 terhére. A tartozáselismerő nyilatkozat szövege a követelés jogosultja és kötelezettje lényeges jognyilatkozatát tartalmazza. Tekintettel arra, hogy a tartozáselismerő nyilatkozat két fél tartozását rendezi, így az abban foglaltak és annak részletessége is csak a két fél döntésén múlik. Mivel a jelen esetben 2015-ben a két aláíró félnek eszébe sem jutott, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatot valaha bíróság előtt kell részletezniük, az nem tartalmazza a tartozás részösszegeit, azok (vagy a teljes tartozás) pontos jogcímét, számszaki levezetését. A felperes azonban – az ítéltábla Gf.III.30.294/2023/7. számú hatályon kívül helyező végzése megállapítása szerint – a peranyagszolgáltatási kötelezettségének eleget téve nyilatkozott arról, hogy a 293 410 481 Ft engedményezett követelés milyen tételekből állt. Ezt követően már az alperesnek kellett a felperes állításait cáfoló, és egyben a saját állításait alátámasztó bizonyítékait megjelölni, arra vonatkozóan a bizonyítási indítványait előterjeszteni.

Mivel az alperes nem részese a tartozáselismerési okiratba és az engedményezési szerződésbe foglalt ügyleteknek, a tartozáselismerő nyilatkozat, illetve engedményezési szerződés vitás tartalmának és így annak a kérdésnek a vizsgálatánál, hogy az okiratokat aláíró felek akarata mire irányult, az alperes nem vitathatja a nyilatkozattevők ezzel kapcsolatos állításait. Erre csak a tartozáselismerő, illetve engedményező feleknek van lehetősége.

A tartozáselismerő nyilatkozat és engedményezési szerződés értelmezésekor azt kellett szem előtt tartani, hogy azok a felperes és a Kft.1 akarata és értelmezése szerint milyen követelésekre vonatkoztak. A pontos tartalom tehát elsősorban a felek nyilatkozataiból, másodsorban későbbi ráutaló magatartásaikból, egyéb okirataikból deríthető ki. Erre vonatkozóan a perben a felperest képviselő Ügyvezető2 és a Kft.1 részéről Ügyvezető1 is – utóbbi a 2016. január 7-ei tárgyaláson tett, a 13.G.15-15-040175/15. számú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített tanúvallomása szerint annak tudatában, hogy ő írta alá a tartozáselismerő nyilatkozatot és az engedményezési szerződést – nyilatkozott. Az ő egybehangzó nyilatkozataikból önmagában kiderült az, hogy a tartozáselismerés, valamint az engedményezés ellenértékeként történt beszámítás körében nem volt benne a jelen perbeli követelés.

Az elsőfokú bíróság azonban ennél is tovább ment, mert megvizsgálta valamennyi egyéb rendelkezésére álló bizonyítékot, körülményt is. A fellebbezés 12., 18., 19., és 26. pontjában állítottakkal ellentétben tehát e körben számtalan, a perbeli követelés megalapozottságát alátámasztóan egy irányba mutató bizonyítékot mérlegelt, eleget téve az indokolási kötelezettségének is. Ezek voltak a felperes által ismertetett felszólító levelek (elsőfokú ítélet [91] bekezdése), a könyvelési anyagok és a könyvszakértő megállapításai ([105], [108], [113], valamint [140] bekezdések), a tartozáselismerő nyilatkozat, valamint az engedményezési szerződés ([115]-[116] bekezdések), a tartozáselismerésben és engedményezésben részt vett felek képviselőinek egybehangzó nyilatkozatai ([119]-[120] bekezdések), a megállapodástervezet tartalma ([136] bekezdés), a Kft.1 „f. a.” felszámolási eljárásában történt bejelentés ([139] bekezdés).

Szerinte a fellebbezési érvelésekkel szemben maradéktalanul helytálló az elsőfokú bíróságnak az értelmezések eredményeként tett az a megállapítása, hogy azok – és az alperes cselekményei – alapján is csak az állapítható meg, hogy a perbeli tartozás továbbra is fennáll, azaz a tartozáselismerő nyilatkozat (és engedményezés ellenértékeként történt beszámítás) erre nem terjedt ki.

Ezt támasztják alá különösen:

- hogy a Kft.1 mint kötelezett 2014. és 2015. évi főkönyvi kivonataiban a Számv. tv. 42. § (3) bekezdése második mondatának megfelelően rövid lejáratú kötelezettségekként, a 454. főkönyvi szám alatt található a felperes által követelt, jelen per tárgyát jelentő 150 633 831 Ft összeg szerepel;

- a 2014., 2015., valamint 2021. évre szóló felperesi beszámolókhöz tartozó kiegészítő mellékletek szintén igazolják, hogy a 2014. évben a Kft.1 a jelen per tárgyát képező 150 633 831 Ft összeggel tartozott a felperesnek, és ezen állapot a 2015. évben is fennmaradt;
- a perbeli követelés megfizetésére a felperes – azt követően, hogy a Kft.1-t háromszor felszólította – 2015. június 8-án az alperesnek külön fizetési felszólítást küldött.
- az alperes 2019-ig egyetlen esetben sem vitatta, hogy a tartozik a jelen perben érvényesített összeggel és további felperesre engedményezett követeléssel;
- az alperes a felperesi fizetési felszólítást (amely a perbeli követelésre vonatkozott) sem vitatta,
- az alperes nemzetközi jogászai által többéves egyeztetés után készített megállapodás tervezete is két külön tételként rögzíti a perbeli és a tartozáselismerésben megjelölt követelést,
- a Kft.1 felszámolási eljárásában az alperes által 2015. december 29-én tett hitelezői igénybejelentésnek a 4.) pontja szintén rögzíti külön kötelezettségeként, felperesnek történő készfizető kezességvállalása címén, annak teljesítését alapul véve álláspontja szerint keletkezett perbeli összeget, mint az alperes hitelezői igényét a Kft.1 „f. a.”-val szemben.
- a perben beszerzett igazságügyi könyvszakértői szakvélemény 8. oldalának 6. bekezdésében tett az a szakértői megállapítás: hogy a 2014. évi és a 2015. évi kiegészítő mellékletben szereplő adatok alapján a kérdésben szereplő összeg nem került kiegyenlítésre 2015. december 31-ig a felperes kimutatásai szerint.

Alapítan az alperesnek az a fellebbezési hivatkozása, hogy a tartozáselismerő nyilatkozat 205 948 290 Ft tételére nem volt kezességvállalás. Az alperesi állítással ellentétben nem azt mondja ki a tartozáselismerő nyilatkozat, hogy kizárólag vállalkozói díjtartozás tartozik az abban elsőként említett 205 948 290 Ft-os összegbe, abban a vállalkozási szerződés alapján keletkezett „tartozás” szerepel. A tartozáselismerés közismert funkciója a tartozások érvényesíthetőségének az elősegítése. A felek e nyilatkozatba olyan követeléseket igyekeztek belefoglalni, amelyekről úgy érezték, hogy habár azok megalapozottak, (például számlákkal történő) alátámasztásuk és így vitás helyzetben való érvényesíthetőségük a követelés természetéből, felmerüléséből, az alapjául szolgáló jogviszony eseményeiből vagy egyéb tényezőkből adódóan nehézkes lehet. Kezességgel biztosított követelés azonban nem tartozik ebbe a bizonytalan megtérülésű követelések halmazába.

Csúsztatás a fellebbezésben az, hogy a tartozáselismerő nyilatkozat 205 948 290 Ft tételében csakis elmaradt vállalkozói díjtartozások lehetnek. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság helyes mérlegeléssel, helytálló következtetést vont le. Iratellenes az, hogy az elsőfokú bíróság az erre vonatkozó alperesi érvelésre ne lett volna figyelemmel, arra vonatkozó indokolást az elsőfokú ítélet a [122]-[124] bekezdésekben tartalmaz.

Téves a fellebbezés 19. pontjában az az alperesi nyilatkozat, hogy a perben a tartozáselismerő nyilatkozatban részes két fél utólagos, nekik kedvező magyarázata történt, hiszen már 2015. évben megküldésre kerültek például felszólító levelek, kivitelezésre kerültek a könyvviteli rögzítések is, megtörtént az alperesi különálló hitelezői igénybejelentés a Kft.1 „f. a.” cég felszámolójának, illetve a többi bizonyíték alapjául szolgáló tényező is, melyek igazolják a perbeli és a tartozáselismerő nyilatkozatban foglalt két összeg független voltát.

Az alperesnek a fellebbezés 29-33. pontjában tett az az állítása, hogy a felperes a könyvelés alapján nem rendelkezett 293 410 481 Ft követeléssel, a Fővárosi Ítéltábla döntésével megy szembe, amely az engedményezési szerződés létrejöttét, valamint azt is megállapította, hogy azért az ellenérték megfizetésre került. Ha pedig az engedményezés annak azonos ellenérték fizetésével megtörtént, akkor az azzal szembeni alperesi állítólagos 2016. március 16. napi

beszámítás éppen az alperes perbeli állításának az ellenkezőjét bizonyítja, hiszen az alperes olyan követeléssel szemben számított be, ami állítólag a könyvelésben nem is szerepelt. Ez is igazolja, hogy egy esetlegesen hiányos könyvelés nem alapozza meg az alperesi állítás bizonyítását.

Az alperesnek a fellebbezése 29-33. pontban tett állításai azért is félrevezetőek, mert a szakvélemény kiegészítésének 13. oldalán egy olyan szakértői válaszra hivatkozik, amelyik nem is a felperesi állítás alapján feltett kérdésre adott válasz. A szakértő ugyanis ezzel arra a kérdésre adta az alperes által idézett „perdöntő” válaszát, hogy „A kérdés ugyanakkor az alperes szándéka szerint nem erre irányult [arra, hogy könyvelni kellett-e volna az Engedményezési Szerződéssel megszerzett követeléseket, illetőleg az eltulajdonított faanyag összegét ki kellett-e volna vezetni], hanem annak vizsgálatára, hogy a beszámolóban van-e annak nyoma, hogy a 2014. december 31-es állapothoz képest további 293.410.431,-forint összegű követelése keletkezett volna felperesnek a Kft.1-vel szemben (ez az állítólagos, felperesi állítás szerint a 2014. december 31-én fennálló 150 milliós követelésen felüli követelés volna az ugyanis, amit a felperes állítólag beszámított az engedményezés ellenértékéeként, ennek nyomát, forrását ugyanakkor az alperes nem látja)?” A felperes ehhez képest azonban mindvégig azt állította, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatban foglalt követelések a vállalkozási szerződésből eredően a 2014. december 31-ét megelőzően vásárolt faáru 2015. évben alperes által jogosulatlanul történt felhasználásából (melyet a szakértő is megállapított és az alperes sem vitatott) és kamataiból, valamint a 2014. évben előlegezett faáru előlegeinek elvesztéséből eredő kár és kamataiból álltak össze. Így a szakértőnek az alperes részéről feltett nem releváns kérdésre adott válasza semmiképpen sem lehet perdöntő, azt figyelmen kívül kell hagyni.

Ezzel ellentétben perdöntő a szakértő azon kijelentése, amiben kategorikusan kijelenti, hogy a perbeli követelés a könyvelésben fel van tüntetve, és ezek alapján nem került kiegyenlítésre (a szakvélemény 8 oldalának 6. és 8. bekezdése).

Figyelembe kell venni azt is, hogy az ellátási lánc folyamata két, világosan elkülöníthető szakaszra bontható: a beszerzésre és az értékesítésre. Ezek a folyamatok az adminisztratív jellegű könyvelési nyilvántartásokban is elkülönülnek. Az ellátási lánc értékesítési részeként a felperesi perbeli követelés teljesített áruszállításból, leszámlázott vevőkövetelésből áll, ahogyan az a szakvélemény előzményi részében is ismertetésre került. A 293 410 481 Ft-os tartozáselismerő nyilatkozat alapja viszont az értékesítési lánc beszerzési folyamatához kapcsolódik, már emiatt sem foghat helyt, hogy a két típusú követelés egybe lett volna foglalva.

A felperesnél a perben rendelkezésre bocsátott dokumentumok az ellátási láncsal is összhangban vannak, és a kellő mértékben bemutatásra kerültek a könyvelési iratokban.

Részletesen kifejtette a fellebbezésnek a készleteire, az elmaradt hasznára – illetve az ezekre vonatkozó szakértői megállapításokra – és a felróható magatartásra vonatkozó fellebbezési érveléseivel kapcsolatos ellenérveit is.

A követelése összecszerűségével kapcsolatos fellebbezési indokok tekintetében hangsúlyozta, hogy ezzel az ítéltábla Gf.III.30.294/2023/7. számú végzése (annak is 17. oldalának utolsó, 18. oldalának 1-2. bekezdései) szerint a megismételt elsőfokú eljárásban már nem kellett foglalkozni. Így ebben a körben az elsőfokú ítélet nem is vitatható, másodfokon ez a kérdés nem vizsgálható. Vizsgálhatóság esetén érdemben is megalapozatlannak tartotta az alperesnek a marasztalása kért összegre történő leszállítása iránti fellebbezését.

Az alperes az rPtk. 273. § (1) bekezdése alapján érvényesítheti a Kft.1-t megillető kifogásokat. A számlákat azonban a Kft.1 (a jelen perig az alperes által nem vitatottan) befogadta, így a vállalkozási szerződés 7. pontjának negyedik bekezdése alapján a felperes

(nem megfelelő számlákból eredő) következményviselési kötelezettsége, egyben a Kft.1 (és a Ptk. előbb említett szabálya alapján, az alperes) számlafizetés megtagadására irányuló jogosultsága megszűnt, a Kft.1 által megszüntetésre került.

Az, hogy a jelen perig senki sem vitatta sem a teljesítéseket (teljesítésigazolásokat), sem az azokhoz kapcsolt számlákat, az elsőfokú bíróság helyes megállapításának megfelelően az ármódosítás ráutaló magatartásokkal történt nyugtázásának is tekintendő.

A felperes ezen túlmenően tagadta azt az állítást, hogy a vállalkozási szerződésben kikötött egységárak bruttó módon lettek meghatározva, azaz a felek szerződéses rendelkezései alapján már az áfát is magukban foglalták. Ezzel szemben állította: egyértelmű az, hogy az alapjogviszony szerződő felei nettó árban és a hozzá kapcsolódó forgalmi adófizetés kötelezettségben állapodtak meg, és az általa beszerzett és beszállított mintegy 900 000 tonna faáru tekintetében ennek megfelelően minden esetben a teljesítésigazolásokat és a számlákat a szerződéses alapár és az áfával növelt tartalommal bocsátotta ki. Kiemelte, hogy valótlan, életszerűtlen is az, hogy a felperes és a Kft.1 a vállalkozási szerződésben nettó árban állapodtak volna meg, ezzel a beszerzéskor a felperest is terhelő általános forgalmi adó fizetési kötelezettségre tekintettel az összesen 900 000 000 tonna összértékben beszerzett faáru beszerzési ár alatti értékesítésével a felperes tevékenységét veszteséggé akarván tenni.

[9] Az alperes a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében lényegében megismételte a fellebbezési indokait annak a bemutatására, hogy azok „megdöntésére” az ellenkérelemben foglaltak miatt alkalmatlanok.

[10] A fellebbezés kisebb részben megalapozott, túlnyomórészt megalapozatlan.

[11] Az ítéltábla – a keresetlevél benyújtásának az időpontjára (2025. október 19.) tekintettel, és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 629. §-a és 630. § (1) bekezdésére figyelemmel – a jelen másodfokú eljárásban is az rPp. rendelkezéseit alkalmazta; a fellebbezést az alperes kérelmére tárgyaláson bírálta el, amelynek során az elsőfokú ítéletet az rPp. 253. § (3) bekezdése szerint a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korláti között bírálta felül.

E korlátok – és ezáltal a másodfokú eljárás kereteinek – a meghatározásánál az alábbiakat vette figyelembe.

A másodfokú bíróság az rPp. 235. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezési kérelemhez kötve van. A fellebbezett elsőfokú ítéletet csak az ezzel meghatározott keretek között vizsgálhatja felül és változtathatja meg. Az elsőfokú ítéletet több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozó fellebbezési kérelemnek valamennyi hivatkozás tekintetében rendelkeznie kell a törvényben meghatározott, egymással szoros perjogi és logikai kapcsolatban álló kötelező tartalmi elemekkel. Ezek a támadott határozat, a másodfokú bíróság döntésére irányuló határozott kérelem és e kérelem indokai.

Az alperes a kiegészített fellebbezésében, a másodlagos fellebbezési kérelmében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, a marasztalása összegének a leszállítását lényegében arra hivatkozva kérte, hogy az elsőfokú bíróság megalapozatlanul (az rPtk. 273. § (2) bekezdésének a megsértésével) olyan összegű számlatartozások megfizetésére kötelezte, amely összegű vállalkozói díjat a felperes a Kft.1 főkötelezettől a szerződés alapján nem követelhetett. Ennek indokaként azt, hogy „az alperes akkor sem lenne köteles a felperes által 2014. március 4-én kiállított számlát megfizetni, mert abban a fa tonnánként 16.500 forint, ami több, mint ami maximum árként (13.700 forint) a vállalkozási szerződés 3. pontjában

szerepel. A kezesség mértékében is igazodik a főkötelemhez, eszerint a kezes kötelezettsége nem válhat terheesebbé, mint amilyen az elvállaláskor volt”, már a 2015. december 28-án előterjesztett 13.G.15-15-040175/14. számú előkészítő iratában (6. pont) felhozta. Így azzal, hogy a felperes által 2014. március (helyesen: április) 4-én kiállított (vagyis a YK2SA6332591 számú) számlában a szerződés rendelkezéseinek megfelelően az apríték tonnánként számított vételára is legfeljebb 13 700 Ft lehetett volna, már az elsőfokú eljárás során tényelődást tett. Arra azonban, hogy:

- „ugyanaz irányadó a jelen perben érvényesíteni kívánt többi (a YK2SA6332595, a YK2SA6332454, a HC4SA0517551 számú) számlára is, továbbá, hogy

- ez az ár „a felek szerződéses rendelkezései alapján már az áfát is magában kellett, hogy foglalja, hiszen [...] a felek áfa-fizetésre vonatkozó külön megállapodása hiányában az összeget áfát is tartalmazó díjnak kell tekinteni”, először csak a 2025. július 2-án benyújtott Gf.III.30.028/2025/7. számú hiánypótlási iratban hivatkozott, az elsőfokú tárgyalás berekesztéséig nem. Ezzel a fellebbezésben új tényállításokat tett, amire azonban az rPp. 235. § (1) bekezdése szerint anélkül nem volt eljárásjogi lehetősége, hogy hivatkozott volna arra; az új tények az elsőfokú ítélet meghozatalát követően jutottak a tudomására vagy keletkezett.

Az ítéltábla ezért az alperesnek ez utóbbi fellebbezési hivatkozását érdemben nem vizsgálhatta.

[12] Az ítéltábla először a másodlagos fellebbezési kérelmet vizsgálta, mert ettől függött, hogy az elsőfokú ítélet érdemben felülbírálható-e. Az alperes a fellebbezésében nem jelölte meg, hogy melyik jogszabály alkalmazásával kéri az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását.

A másodfokú bíróság az rPp. 251. § (1), 252. § (3) bekezdésében írt okból helyezheti hatályon kívül a fellebbezett ítéletet, az rPp. 252. § (2) bekezdésében szabályozott okból pedig a hatályon kívül helyezés kötelező.

A fellebbezés nem hivatkozott permegszüntetési okra, vagy arra, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalában kizárt bíró vett részt, miként arra sem, hogy az elsőfokú bíróság ne tett volna eleget a megismételt eljárásban az ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében foglalt utasításnak. Ennélfogva az rPp. 251. § (1) és 252. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése fel sem merülhetett.

[13] Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértéseként kifejezetten az rPp. 206. § (1) és 221. § (1) bekezdésének a megsértésére hivatkozott.

Habár az utóbbi annak a megállapítására irányult, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget az indokolási kötelezettségének, az alperes – a fellebbezés II.1.18. pontban írtak kivételével, amelynek a megalapozatlanságát az ítéltábla későbbiekben fejt ki – nem részletezte, hogy ezt az eljárási szabálysértést milyen hiányosság(ok) idézte(ék) elő. Az ítéltábla ezért ezzel a fellebbezési hivatkozással kapcsolatban arra mutat rá, hogy az rPp. 221. § (1) bekezdésének megfelelő indokolási kötelezettség – az Alkotmánybíróság jogértelmezése szerint {3354/2020.(X.14.) AB határozat, 3169/2019.(VII.10.) AB határozat, 3159/2018. (V.16.) AB határozat [31] pontja} – azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés magyarázatának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre. A bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolásának a kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása. Ennek a követelménynek pedig az elsőfokú ítélet megfelelt. Az elsőfokú bíróság ugyanis rögzítette a

mérlegelés körébe vont bizonyítékokat, számot adott arról, hogy azokat mi alapján (mit elfogadva és mit elvetve) értékelte olyanként, amivel a megismételt eljárást követően a tényállást ki lehetett, vagy nem lehetett egészíteni, és részletesen levezette az azokból levont jogkövetkeztetését is. Az, hogy a kifejtett indokokkal az alperes nem ért egyet, nem ennek az eljárási szabálynak a megsértését jelenti. A bíróság bizonyíték-mérlegelési tevékenysége pedig nem az indokolási kötelezettség megsértése körében vizsgálható (Kúria Pfv.V.30.355/2022/10. III.).

Az utóbbi eljárási szabálysértés tehát nem volt megállapítható.

[14] Az elsőfokú bíróság a releváns tényeket – a fellebbezésben sem vitatottan – teljeskörűen feltárta. Az ítéltábla az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást ezek körében ugyanakkor – az iratok alapján – kiegészíti az alábbiakkal.

Az alperes a felperes 2026. május 26-án kelt – az alperest a megküldött engedményezési nyilatkozat alapján az engedményezett számlák szerint 293 410 481 Ft-nak közvetlenül a számlájára történő átutalására felszólító levelére a 2016. június 8-án kelt válaszlevelében (Gf.III.30.151/2019/18/A/6.) a fizetési kötelezettség teljesítését azzal tagadta meg, hogy a Kft.1- felé minden számláját kiegyenlítette, ezért az alperesnek a felperes felé sem lehet semmilyen tartozása, a felperes „150 millió forintos követelése” T1 olyan kezességvállalásán alapul, amit az alperes mindig is vitatott, és a 2015. szeptember 14-ei megállapodást is kétségessé teszi az, hogy a felperes a 150 millió Ft megfizetésére kötelezés iránt indított jelen perben nem terjesztette ki a keresetét az engedményezett teljes összegre.

[15] Az alperes a fellebbezésében a tényállás megállapítással összefüggésben – megsértett jogszabályként kifejezetten az rPp. 206. § (1) bekezdését megjelölve – az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadta, a jogszabálysértést akként körülírva, hogy:

– egyrészt az elsőfokú bíróság elmulasztotta az előadott jogi érvelés és bizonyítékok összevetését és együttes értékelését, ehelyett egyes részleteket kiragadva jutott a bizonyítás eredményét tekintve szerinte téves következtetésre (44. sorszámú fellebbezés 11. pont);

– másrészt – abban a bizonyítási főkérdésben, hogy a Kft.1 2015. január 20-ai 293 410 481 Ft-ra tett tartozáselismerő nyilatkozata a 150 633 831 Ft követelést is magában foglalta-e, azaz, hogy a felek által előadott két verzió közül melyiket támasztják alá jobban – a bizonyítékokat okszerűtlenül, helyenként alapvető logikai hibával terhelt mérlegelésével állapította meg a bizonyítás eredményét.

Az alperes első állítása azonban nem eredményezheti az állított eljárási szabályértés megállapítását, mivel az rPp. 206. § (1) bekezdésének a helyes értelme szerint a tényállás (azaz a perbeli jogvita eldöntéséhez szükséges tények) megállapításához a bíróságnak a felek tényelőadásait (nem pedig a jogi érvelését) kell a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékokkal egybevetnie.

Másrészt az elsőfokú ítélet tartalmával ellentétes az a fellebbezési állítás, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta a felek előadásainak és bizonyítékoknak az összevetését és együttes értékelését, ehelyett egyes részleteket kiragadva állapította meg a bizonyítás eredményét.

[16] Az alperes a fellebbezése további (a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelését állító) részében az elsőfokú bíróság részéről több olyan jogszabálysértésre hivatkozott, amelyek a bizonyítékok felülmérlegelésére irányuló igényt fejezték ki.

Az ítéltábla ezzel összefüggésben mindenekelőtt azt rögzíti, hogy bár a másodfokú bíróság önállóan felülmérlegelheti a bizonyítás eredményét, és új tényállást állapíthat meg (EBH2006.1526.), a felülvizsgált ítéletben a döntés alapjául szolgáló tényállás mérlegeléssel történt megállapítása kapcsán az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértésének a megállapítása akkor lehetséges, ha az rPp. 206. § (1) bekezdésébe ütközik.

A mérlegelés ugyanis – ha az ítéleti tényállás megállapításához szükséges is – kizárólag bírói perbeli cselekmény, amelynek során a bíróság a bizonyító tényekről (a bizonyítékokról) következtet a bizonyítandó tényekre (a jogilag releváns tényekre). Ennek keretében megállapítja: egyrészt az egyes bizonyítékok (azaz bizonyító tények) fennállását vagy fenn nem állását, valóságát vagy valótlanágát, másrészt azok bizonyító erejét (bizonyító értékét), azaz jelentőségüket a bizonyítandó tények tekintetében, majd azt, hogy a bizonyítás sikerrel járt-e, azaz a bizonyítandó tények bizonyítottak-e vagy sem. A bíróság által a bizonyítási eljárás eredményeként a rPp. 206. §-a szerinti mérlegeléssel megállapított tényállás rögzítését a szükséges mértékben, azaz az adott ügy eldöntésénél jelentős tényekre (rPp. 163. § (1) bekezdése) szorítkozva kell elvégezni (Kúria Pfv. 20.540/2023/5. [31]).

A polgári eljárásban a bizonyítékok szabad mérlegelésének az elve érvényesül. Az ezt rögzítő rPp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak és a perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a meggyőződése szerint állapítja meg.

A Kúria (a felülvizsgálati eljárásban a felülmérlegelés korlátai kapcsán) számos határozatában kifejtette, hogy a bizonyítékok mérlegelése akkor ütközik az rPp. 206. § (1) bekezdésébe, ha a bíróság a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során az ügy érdemére kiható iratellenes, kirívóan okszerűtlen, vagy a logika szabályaival ellentétes következtetésre jut. Kirívóan okszerűtlen a mérlegelés akkor, ha a figyelembe vett bizonyítékokból csak egyféle, a felülbírált ítélettől eltérő következtetésre lehetne jutni, vagy ha (az adott bizonyítékokból) kizárt volt az elsőfokú bíróság által elfogadott következtetés.

A másodfokú eljárásban irányadó az is, hogy – mivel a másodfokú bíróságnak nem a kereset (ellenkérelem) újbóli elbírálása, hanem az elsőfokú ítélet felülvizsgálata a feladata – a tényállás megállapítása során az elsőfokú bíróság mérlegelése csak az ítéleti tényállás kifogásolt részeivel kapcsolatosan vizsgálható.

[17] Az ítéltábla mindezeket szem előtt tartva vizsgálta meg a fellebbezési indokokat, amelynek az eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezésben állított ezt az eljárási szabálysértést nem követte el.

[18] Az ítéltábla a felek közötti vitára tekintettel előjáróban leszögezi, hogy a jelen perben eldöntendő főkérdés továbbra is az volt, hogy az alperes készfizető kezesként köteles-e megfizetni a felperesnek a Kft.1 „f. a.”-val szembeni, az YK2SA6332591, az YK2SA6332595, az YK2SA332454 és a HC4SA0517551 számláival érvényesített 150 633 831 Ft vállalkozói díjkövetelését.

Téves és félrevezető ugyanakkor a fellebbezés I.6. pontjában rögzített alperesi okfejtés azzal kapcsolatban, hogy a bizonyításnak (ezáltal a bizonyítás eredménye megállapításának) mire kellett irányulnia.

Az rPp. 163. § (1) bekezdése szerint a bíróságnak a per eldöntéséhez szükséges tényeket kell megállapítania. Azt, hogy melyeket kell ilyennek tekinteni az érvényesített jog alapjául szolgáló jogviszonyra irányadó anyagi jogi normák tartalma alapján kell megállapítani.

A jelen esetben az alperesnek az eljárás jelenlegi szakaszában – a kezesség elvállalásakor hatályos rPtk. 273. § (1) és 277. § (1) bekezdése értelmében – a felperesnek a Kft.1-vel szembeni, a keresetlevélben megjelölt négy számlával eredménytelenül érvényesített követelése megszűnését, ehhez azt az állítását kellett (volna) bizonyítani, hogy a 150 633 831 Ft vállalkozói díjkövetelést a Kft.1 főkötelezett a 2015. szeptember 14-ei engedményezés során beszámítással teljesítette, mert az alperes erre a tényállítására alapozta azt a jogállítást, hogy a kereset előterjesztésének az időpontjára a kezesként történő helytállási kötelezettsége már megszűnt (44. sorszámú fellebbezés II. pont).

Az ítéltábla a Gf.III.30.294/2023/7. számú hatályon kívül helyező végzésében meghatározta a megismételt eljárás bizonyítási rendjét. Eszerint a megismételt eljárásban az alperesnek lehetősége van arra, hogy – mivel az ő kötelezettsége a kezesi felelősség megszűnését eredményező ok bizonyítása, így, ha az ehhez szükséges valamely releváns tény bizonyítása sikertelen, annak az eljárásjogi következményét neki kell viselnie – a felperesnek a tartozáselismerő nyilatkozat szerinti követelések összetételére vonatkozó állításait cáfoló, egyben a saját állításait alátámasztó bizonyítékait előterjessze.

Ebből következően pedig – a fellebbezési hivatkozással ellentétben – az elsőfokú bíróságnak nem abban kellett állást foglalni, hogy a megismételt eljárásban lefolytatott bizonyítás eredményeként valamelyik fél tudta-e bizonyítani „az Engedményezési Szerződés szerinti ellenértékbe beszámítással érintett követelés összetételét”. Abban kellett ugyanis dönteni, hogy megszűnt-e a felperesnek a Kft.1-vel szemben, a keresetlevélben megjelölt négy számlával érvényesített követelése azzal, hogy ennek a bizonyítása az alperes terhe annak érdekében, hogy a kezesként történő helytállási kötelezettségének a megszűnése megállapítható-e. Következésképpen nem az volt a bizonyítás főkérdése sem, hogy „a felek által előadott két verzió közül melyik az amelyiket a bizonyítékok összessége és együttes értékelése jobban alátámaszt”. Az elsőfokú bíróságnak nem azt kellett eldönteni, hogy a felek közül ki „mond igazat”, hanem azt, hogy a bizonyításra kötelezett fél (jelen esetben az alperes) felsorakoztatott-e olyan bizonyítékokat, amelyek mérlegelésével csak egy következtetés vonható le: az, amit ő állított. Nem feloldania kellett (volna) az alperes bizonyítási kötelezettségébe tartozó lényeges tények tekintetében a felperes részéről hivatkozott bizonyítékoknak az alperes által a fellebbezése II.1.17. pontjában megjelölt ellentmondásait, hanem az alperes által hivatkozott bizonyítékokat értékelni kellett, miként azt meg is tette, aminek az eredményeként úgy foglalt állást, hogy az alperes perbeli előadásával ellentétben nem igazolt (ítéleti bizonyossággal nem volt megállapítható), hogy a perbeli számlák ellenértékét az engedményezési szerződéssel kiegyenlítették (elsőfokú ítélet indokolása [142] bekezdés). Ennek a következtetésének a fellebbezés II.1.18. pontjában hiányolt indokait pedig az elsőfokú bíróság az ítélet [116] – [124] bekezdéseiben az rPp. 221. § (1) bekezdésében előírtak szerint megadta.

[19] Alaptalanul támadta az alperes az elsőfokú ítéletet arra hivatkozva, hogy az elsőfokú bíróság az alperes által csatolt tartozáselismerő nyilatkozatot és a 2015. szeptember 14-én kelt engedményezési szerződést jogszabálysértéssel értelmezte és értékelte, és emiatt állapította meg tévesen a bizonyítás eredményét.

Az ítéltábla nem értett egyet azzal, hogy az egyes elemeinek a részletes értelmezése nélkül is azt, és csak azt lehetett volna megállapítani, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatban elismert tartozás szükségképpen magában foglalta azt a 150 633 831 Ft-ot, amit a felperes a jelen perben követel (44. sorszámú fellebbezés II.10. pont).

Az ítéltábla – az alperes ezzel kapcsolatos fellebbezési okfejtésével (44. sorszámú fellebbezés II.12. pont) szemben – egyetértett az elsőfokú bírósággal abban; abból, hogy a tartozáselismerő nyilatkozat tartalmazza azt, hogy az összes elismert tartozás a vállalkozási

szerződésből eredő, kezességgel biztosított 205 948 290 Ft és 87 482 000 Ft egyéb tartozásból áll, az elismert összeg összetételének az okiratból magából megállapítható részletezése nélkül a vitatott nyilatkozatnak az rPtk. 207. §-ának megfelelő értelmezésével is csak az a következtetés vonható le, hogy az elismert tartozás magában foglalhatta a felperes perbeli követelését is, nem zárható ki ugyanakkor az sem, hogy az erre nem vonatkozott.

Alapvetően téves az alperesnek az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos – az rPtk. 207. § (1) bekezdése alkalmazása során megvalósított – jogszabálysértését állító és megokoló az a fellebbezési jogi érvelése, hogy a vitatott nyilatkozat értelmezésnél a szavak általánosan elfogadott jelentését a „felek feltehető akaratának utólagos figyelembevétele nem írhatja felül” (44. sorszámú fellebbezés 13. pont). Az rPtk. 207. § (1) bekezdésének [és a tartozáselismerő nyilatkozat keltének az időpontjában, 2015. január 20-án hatályos a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:8. § (1) bekezdésének] a normaszövege szerint a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset összes körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett. Ez az értelmezési szabály a nyilatkozási elvet az akarat elvvel ötvözi. Az rPtk. 207. § (1) bekezdésének az alkalmazása során kialakult bírói gyakorlat a nyilatkozási akarat feltárása helyett a felek – tehát valamennyi érintett fél – valódi ügyletkötési akaratának a felderítésével oldja meg az értelmezési kérdéseket. Ennélfogva, ha valamely vitás jognyilatkozatot az rPtk. 207. § (1) bekezdése alapján kell értelmezni, ennek során nem elegendő a nyelvtani értelmezést alkalmazni, a szavak általánosan elfogadott jelentése mellett a nyilatkozó feltehető akaratát és az eset körülményeit is figyelembe kell venni. Ezek alapján kell megvizsgálni, hogy a másik félnek hogyan kellett értenie a nyilatkozatot (BH2021.16. [30]). Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően járt el amikor annak a kérdésnek a tisztázásánál, hogy milyen felperesi követelésekre vonatkozott a 2015. január 20-ai tartozáselismerő nyilatkozat, figyelembe vette azt, hogy a felperes 2015. március 1-jén, április 13-án és május 13-án is kifejezetten a jelen perben érvényesített számlakövetelése kézhezvételtől számított 15 napon belüli megfizetésére írásbeli fizetési felszólítást küldött a Kft.1-nek.

Mivel pedig azt az alperes sem állította, még kevésbé bizonyította, hogy a felperesnek ezekre a fizetési felszólításaira a Kft.1 nyilatkozott, és abban a felperes által is cégszerűen aláírt 2015. január 20-ai tartozáselismerő nyilatkozatban rögzített arra a megállapodásra hivatkozott volna, hogy az elismert tartozásait 2015. június 30-ig fizetheti vissza, az elsőfokú bíróság e felperesi nyilatkozatokból (és az alperes arra tett reakciójának a hiányából) egyéb logikus magyarázat hiányában okszerű következtetést vont le arra, hogy a tartozáselismerő nyilatkozat nem vonatkozott a Kft.1-nek a jelen pert tárgyát képező számlatartozására.

[20] Ez egyben azt is eredményezi, hogy nem teszi az elsőfokú bíróság alperes által sérelmezett következtetését az rPp. 206. § (1) bekezdésébe ütközővé az a fellebbezési érvelés, hogy az engedményezési szerződésben a tartozáselismerő nyilatkozatra utalással, az ebben az okiratban használt „Tartozás összesen” kifejezéssel az okiratot aláírók: a Kft.1 és a felperes képviselője csak és kizárólag valamennyi a vállalkozási szerződés alapján keletkezett, az alperes készfizető kezességével biztosított, lejárt esedékességű felperesi követelést érthették.

Az alperes érvelésével ellentétben – az előbbiekre figyelemmel – csupán a tartozáselismerő nyilatkozatra utalással, de az összetételének magából az okiratból megállapítható részletezése nélkül az engedményezési szerződésből sem vonható le kizárólag arra következtetés, hogy a 293 410 481 Ft engedményezésével a Kft.1 és a felperes egyező akaratú az előbbinek az utóbbi felé a perbeli négy számla alapján fennálló tartozását is rendezték. Ha ugyanis a tartozáselismerésből nem állapítható meg egyértelműen, hogy az vonatkozott a perbeli négy számlával érvényesített követelésre is, akkor abból – mivel az összes tartozás abban sincs

részletezve – az engedményezési szerződéssel együtt sem vonható le kizárólagosan csak az következtetés, hogy a Kft.1 és a felperes azzal – a Kft.1-nek a vállalkozási szerződés alapján keletkezett, a felperes felé ekkor fennálló – valamennyi tartozását rendezték.

[21] Alap nélkül támadta az alperes az elsőfokú ítéletet arra hivatkozva is, hogy az elsőfokú bíróság az engedményezési szerződést az rPtk. 207. § (1) bekezdésének a megsértésével értelmezte, és ebből adódóan azt a főkötelezetti teljesítésre vonatkozó alperesi állítás kellő bizonyossághoz szükséges alátámasztására alkalmatlanként, tévesen értékelte.

Az rPtk. 207. § (1) bekezdése szerint [és a Ptk. 6:8. § (1) bekezdés alapján is] valamely vitás szerződési nyilatkozat valós tartalmát – a felperes helytálló álláspontjával egyezően – elsősorban a fél/felek saját nyilatkozataiból kell megállapítani.

A tartozáselismerés és az engedményezési szerződés tartalmának, így az abban rögzített vitatott nyilatkozatoknak az értelmezésénél ezért – a felperes helytálló fellebbezési ellenkérelmi álláspontjával egyezően – a Kft.1 és a felperes nyilatkozattételkori feltehető akaratának volt csak jelentősége, amelyek feltárására elsősorban az ő nyilatkozataik alapján volt lehetőség.

Helyesen tulajdonított ezért az elsőfokú bíróság döntő jelentőséget annak, hogy az engedményezési szerződésben két érintett fél nyilatkozatot tevő képviselője, Ügyvezető2 és Ügyvezető1 egybehangzóan állították, hogy az engedményezéssel a perbeli követelés nem került kiegyenlítésre {elsőfokú ítélet indokolás [121] bekezdés}. Ebből ugyanis önmagában is eljárási szabálysértés nélkül megállapítható volt az, hogy a tartozáselismerés, valamint az engedményezés ellenértékeként történt beszámítás körében nem volt benne a jelen perbeli követelés.

Kellő alap nélküli az a fellebbezési érvelés, hogy az elsőfokú bíróság e bizonyíték értékelése súlyos eljárási hibával érintett, mivel Ügyvezető1 írásbeli nyilatkozatán alapul, amit a perben bizonyítékként nem lehetett figyelembe venni. Az iratok között rendelkezésre áll ugyanis Ügyvezető-1nak, a Kft.1 volt ügyvezetőjének az alperesnek megküldött, 2015. szeptember 14-én kelt – okirati bizonyítékként a Gf.III.30.151/2019/7. számú előkészítő irat A/3. számú mellékleteként csatolt – levele is, amely azonos tartalmú az eljárásban tett és az elsőfokú ítélet szerint is a perben bizonyítékként figyelembe nem vehető azon írásbeli nyilatkozatával, miszerint „két különböző követelésről van szó”. Ebben ugyanis tájékoztatta az alperest, hogy a vele szemben kiállított mely számlái alapján fennálló követelését engedményezte a felperesre. Ebből az alperesnek tudnia kellett, hogy melyek (milyen számú számlákból adódnak) azok a vele szembeni követelések, amiket a teljesítési utasítás szerint ezután már a felperesnek kezessé kell megfizetni, külön felhívás nélkül, mivel ezek a számlák ekkorra már esedékessé váltak. Az pedig egyértelműen (minden más bizonyítás lefolytatása nélkül) megállapítható, hogy ezek között az engedményezésről való értesítésben számlaszám szerint megjelölt számlák között nincs az a négy számla, amelyeknek – a számlaszámok tételes megjelölésével is – a felperes a 2015. június 8-án kelt (13.G.40.175/1/F/6. számú irat) fizetési felszólításban a Kft.1 által még meg ki nem egyenlített 150 633 831 Ft összege megfizetésére az alperest kezessé felhívta.

[22] Az ítéltábla nem értett egyet az alperessel abban sem, hogy mivel a felperes tárgyidőszakra vonatkozó éves beszámolója sem azt támasztja alá, a felperes könyvvitele pedig cáfolja, hogy a tartozáselismerő nyilatkozat előtt a 293 410 481 Ft összegű követelésen felül a perbeli követelése fennállt, a perben beszerzett könyvszakértői véleménye pedig kizárta, hogy ezt követően az engedményezésig további ilyen összegű követelése keletkezett volna, az elsőfokú bíróság ezen tényekből is csak egyetlen logikus következtetést vonhatott

volna le, azt, hogy ha a tartozáselismerő nyilatkozatból kitűnően a Kft.1 teljes tartozása 2015. január 20-án 293 410 431 Ft volt.

Az alperes fellebbezési támadásával szemben az ítéltábla – az indokaira kiterjedően – teljes mértékig egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy annak a megítélésénél, hogy a tartozáselismerés és ezáltal az engedményezés milyen összetételű felperesi követelésre vonatkozott a felperes tárgyidőszak-beli hibás és hiányos könyvelése általánosságban, és az alperes által megjelölt konkrét hibák és hiányosságok tekintetében is irreleváns.

A – perbeli engedményezési szerződés megkötésének az időpontjában (2015. szeptember 14.) hatályos – Ptk. 6:193. § (2) bekezdése szerint a követelés átruházással való megszerzéséhez az átruházásra irányuló szerződés vagy más jogcím és a követelés engedményezése szükséges. Az engedményezés az engedményező és az engedményes szerződése, amellyel az engedményes az engedményező helyébe lép. A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy az engedményezéssel az engedményesre szállnak át a követelés teljesítését elősegítő és annak érvényesítéséhez kapcsolódó jogok, a követelés biztosítékai, valamint a kamatkövetelés is. Az engedményes tehát követelheti a kötelezettnek a részére történő teljesítését.

E jogi szabályozás szerint az engedményezés absztrakt, tehát jogcímétől független juttatás. A kötelezett az engedményező és az engedményes közötti jogcímre való tekintet nélkül kerül az engedményessel jogviszonyba. A jogai és kötelezettségei azon a szerződésen alapulnak, amelyből az engedményezett követelés keletkezett, megfordítva az engedményes azt a követelést érvényesítheti és olyan jogalapon, amely és amilyen jogalapon a követelés az engedményezőt az engedményezés időpontjában megillette. Az engedményes az engedményezéssel arra szerez jogot, hogy a rá engedményezett követelés teljesítését követelje a kötelezettől. Vita esetén a perben azt kell bizonyítania, hogy az érvényesített követelés megillette az engedményezőt (az tehát valós követelést ruházott rá), és az átruházás folytán annak kötelezettrel szembeni érvényesítésére ő vált jogosulttá [Ptk. 6:197. § (2), 6:198. § (1) bekezdés].

A jelen esetben az irányadó tényállás szerint a felperes perbeli követelésének az alapjául szolgáló, a részére leszállított famennyiség Kft.1-vel szemben kiállított négy darab, YK2A6332591, YK2A6332595, YK2SA6332454 és a HC4SA0517551 számú számlával érvényesített ellenértékét a Kft.1 az XX2SA2557579, XX2S557593, XX2SA557599 és az XX2SA557600 számú számlák kiállításával tovább számlázta az alperesnek.

Az engedményezési szerződés (Gf.III.30.15162019/12/F/4.) 2. pontja a számlaszámok (az azokban feltüntetett fizetési határidő, a bruttó számlaérték és abból az engedményezett követelés) tételes felsorolásával részletezi, hogy miből áll a Kft.1 alperessel szembeni, felperesre engedményezett 293 410 481 Ft tőkekövetelése. Az engedményezési szerződésben tehát a felek egyértelműen meghatározták azt, hogy a felperes felé az alperes milyen tartalmú kötelezettség teljesítésével tartozik. Ezek között a számlák között nincsenek az alperesre „továbbszámlázó” fenti számlák.

A Ptk. 6:193. § (2) bekezdése értelmében a követelés átruházással való megszerzéséhez az átruházásra irányuló szerződés vagy más jogcím és a követelés engedményezése szükséges. Az engedményezés jogcíme adásvétel, ajándékozás, valamint faktoring lehet. Az adásvétellel összefüggésben a Ptk. is kimondja, hogy a dolog adásvételére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni arra a szerződésre is, amelyből jog vagy követelés visszerhes átruházására vonatkozó kötelezettség fakad [Ptk. 6:215. § (3) bekezdés].

A Kft.1 az alperessel szembeni (már lejárt) számlák alapján fennálló összesen 293 410 481 Ft tőkekövetelését ugyanilyen összegű vételár megfizetése ellenében, tehát adásvétel jogcímén ruházta át és engedményezte a felperesre. Ellenérték fejében történő engedményezés esetén az engedményes megszerzésére az engedményezés speciálisnak tekinthető szabályain túl az

adásvétel szabályait kell alkalmazni: az engedményes éppúgy jogosult az adott követeléssel rendelkezni, mint az adott dologgal az adásvételi szerződéssel annak tulajdonjogát megszerző vevő, és az engedményezett követelés a Számv. tv. rendelkezései szerint a hatálya alá tartozó gazdálkodók esetén az engedményes vagyonába is kerül [10/2024. Jogegységi határozat (Jpe.III.60.037/2023/13.)].

Erre tekintettel pedig az engedményezési szerződés tartalmából és abból a – szakértői bizonyítás eredményével alátámasztottan – megállapítható tényből, hogy a felperes könyvelésében a 2015. szeptember 14-ei engedményezést követően is a Kft.1-vel szemben még 161 184 000 Ft követelést [ugyanakkor az alperes a saját könyvelésében a felperes felé (2015. december 31-én) 293 410 431 Ft tartozást] tartott nyilván – attól függetlenül, hogy a felperes könyvelése egyébként hiányos és hibás volt –, nem volt kizárt, vagy kirívóan okszerűtlen olyan következtetés levonása, hogy a 2013. november 13-ai vállalkozási szerződés alapján a felperest megillető, a Kft.1 felé kiállított YK2A6332591, YK2A6332595, YK2SA6332454 és a HC4SA0517551 számú számlái ki nem egyenlített 150 633 831 Ft összegű vállalkozói díjnak a pénzügyi teljesítése nem történt meg, az engedményezési szerződésben rögzített vételár beszámításával sem.

[23] Az elsőfokú bíróság által értékelt bizonyítékokon kívül, azokkal együtt ilyen következtetés levonható a felperes 2016. május 26-án kelt fizetési felszólítására az alperes által küldött, 2016. június 8-ai válaszlevél (Gf.III.30.151/2019/18/A/6.) tartalmából is. Ebben ugyanis az alperes sem arra hivatkozva tagadta meg a követelt összeg kezeskénti megfizetését, amit a perben állított, hogy a főkötelezett a 2015. szeptember 14-ei engedményezéssel már teljesítette, de még csak arra hivatkozva sem, hogy ő már a Kft.1-nek hiánytalanul megfizette azokat a számláit is, amelyekkel a felperesnek a jelen perbeli követelése alapját jelentő négy számláját felé tovább számlázta. Az alperes ez nem is állította, még kevésbé bizonyította.

[24] Az ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság mérlegelését nem találta az rPp. 206. § (1) bekezdését sértőnek. Az elsőfokú bíróság által figyelembe vett és értékelt adatokból a fellebbezés 10 – 53. pontjaiban felhozottakkal együtt sem csak egyféle, mégpedig az elsőfokú bíróságéval ellentétes következtetésre lehet jutni, mivel az általa megvizsgált (a fellebbezésében ismertetett) közvetett bizonyítékok a fellebbezésben írtakkal ellentétben az ítéltábla álláspontja szerint sem kizárólag „egyirányba mutattak”, így nem alkottak olyan logikailag zárt láncot, amiből csakis egy, mégpedig az alperes által állított, és azzal ellentétes tényre lehetett volna következtetést levonni, hogy „a perbeli követelés nem tartozott a tartozáselismerés, valamint az engedményezés körébe sem” (elsőfokú ítélet indokolása [47] bekezdés), ezért emiatt valósnak azt kellene tekinteni. Az elsőfokú bíróságnak ez a ténybeli következtetése nem volt iratellenes, és nem minősíthető kirívóan okszerűtlennek vagy a logika szabályaival nyilvánvalóan ellentétesnek sem.

[25] Az ítéltábla ezért a fellebbezésben kért felülmérlegelésére nem látott törvényes okot, és az elsőfokú ítéletben megállapított, kiegészített a tényállást fogadta el, amely alapján egyetértett az elsőfokú bíróság azon jogkövetkeztetésével, hogy az alperes nem tudta bizonyítani: a felperesnek a Kft.1-vel szemben keletkezett, a keresetében megjelölt négy darab számla szerinti igénye megszűnt. Ennélfogva a keresetet teljes elutasításával történő megváltoztatás iránti fellebbezési kérelem megalapozatlan.

[26] Részben alapos az alperes fellebbezése az elsőfokú ítélet részbeni, a marasztalási összeg leszállításával történő megváltoztatására irányulóan.

Az alperes a fellebbezésében helyesen hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásának a [85] bekezdésében téves jogi érveléssel ítélte megalapozatlannak a kereseti követelés összecszerűségét vitató érdemi védekezését, mivel nem tulajdonított kellő jelentőséget a kezesi felelősség járulékos jellegének.

A kezesség járulékosága abban fejeződik ki, hogy az rPtk. 273. § (1) bekezdése úgy rendelkezik; a kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt, a (2) bekezdés pedig kimondja, hogy az nem válhat terheesebbé, mint amilyen az elvállalásakor volt. A kezes tehát azt és annyit köteles teljesíteni, amire és amennyire a főadós köteles.

A járulékoság ezen kívül azt is jelenti, hogy a kezes (ide nem értve a készfizető kezes sortartási kifogását) érvényesítheti az őt saját személyében megillető kifogásokon túl azokat a kifogásokat is, amelyeket a főkötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben. Ez a perbeli esetben azt jelenti, hogy amennyiben a főkötelezett (a Kft.1 „f. a.”) hivatkozhat arra, hogy a jelen perben előterjesztett keresetének az alapját jelentő számlákkal a felperes nem a vállalkozási szerződés szerint a megrendelő által teljesítés esetében fizetendő összegű vállalkozói díjat követelte, akkor ezt a jogi lehetőséget a kezestől sem lehet elvonni (Kúria Pfv.I.21.245/2020/9. [14]).

Az ítéltábla az elsőfokú bírósággal (és a felperessel szemben) egyetértett az alperessel abban, hogy az adott ügyben az alperesnek az összecszerűség körében felhozott védekezése nem volt (lett volna) elutasítható azzal az indokkal, hogy a vállalkozói díjra vonatkozó szerződéses megállapodásukat a felperes és a főkötelezett Kft.1 utóbb módosították, a felperes jelen perbeli követelése pedig a módosított vállalkozási szerződésnek megfelel.

Ezzel ugyanis az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a kezesi kötelezettség terheesebbé válása tilalmát megfogalmazó rPtk. 273. § (2) bekezdését, amelyből következik az, hogy – az alperes helytálló hivatkozásának megfelelően – a kezességgel biztosított szerződés módosítása (amely az elvállalásakor helyzetét terheesebbé teszi), csak akkor hat ki a kezesre, ha ahhoz hozzájárult. Ebből pedig az is következik, hogy a kezes a jogosulttal szemben a helyzetének a kezességgel biztosított szerződés módosítása következtében terheesebbé válására is hivatkozhat, ha a szerződésmódosításhoz maga nem járult hozzá.

A jelen esetben az ítéltábla a másodfokú eljárásban az összecszerűség tekintetében az elsőfokú ítélet megalapozottságát a [85] bekezdésében kifejtett indokolása felülbírálatával, és így kizárólag az alperesnek a 2015. december 28-án előterjesztett 13.G.15-15-040175/14. számú előkészítő iratában előadott védekezése alapján vizsgálhatta. Ez alapján pedig az elsőfokú bíróságnak abban kellett döntenie, hogy az alperes igazolta-e azt az állítását, hogy a felperes által a YK2SA332591 számú számla 2014. március (helyesen) április 14-ei kiállításával 75 241 294 Ft-ot meghaladóan terheesebbé vált a kezesi kötelezettsége, és ezért e számla végösszegéből ezt nem köteles teljesíteni. Nem képezte a jelen másodfokú eljárás tárgyát az alperesnek a kereset alapját jelentő további (az YK2SA6332595, az YK2SA6332454 és a HC4SA0517551 számú) felperesi számlákkal kapcsolatban a kezesi helyzete terheesebbé válására tett további hivatkozásainak és ezekre alapítottan az elsőfokú ítéletet az összecszerűség tekintetében támadó fellebbezési kérelme megalapozottságának a vizsgálata.

A fellebbezési korlátok között elvégzett vizsgálat eredményeként pedig az ítéltábla a másodlagos fellebbezést az alábbiak szerint találta részben alaposnak.

A felperes a YK2SA332591 számú számlát a 2014.03.01. – 03.31. szállítási időszakban beszállított és átvett famennyiségről a Kft.1 által a 2014. március 31-én kiadott 0039 számú

teljesítési igazolás (13.G.15-15-040175/1/F) alapján állította ki. Ebben a számlázási időszakban [tekintettel arra, hogy azt csak később, a 2014. május 22-én kelt okirattal (13.G.15-15-040175/1/F/3.) módosították] a felperes, és a Kft.1 közötti szerződéses jogviszonyban a vállalkozási szerződés 3. pontja rendelkezett arról, hogy a vállalkozói díj, ami magában foglalja tűzifa árát és a beszállítást is, (lutrotonnánként) lágy minőségnél 13 600 Ft, kemény minőségnél 13 700 Ft, keményfa energetikai apríték esetén is. Az alperes a megrendelő által e szerint meg nem fizetett vállalkozói díjnak a felperes részére közvetlen megfizetésére vállalt kezességet.

Mindebből megállapítható, hogy azzal, hogy a felperes a YK2SA332591 számú számlában a 2362,36 tonna apríték ellenértékét 16 500 Ft/tonna egységáron 38 978 940 Ft-ban számlázta ki 13 700 Ft/tonna egységáron 32 364 332 Ft helyett, az alperes kötelezettsége a különbözettel (az rPtk. 273. § (2) bekezdése ellenére) 6 614 608 Ft-tal terheesebbé vált, amely részében ezért a számlát nem köteles teljesíteni.

Tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor a felperes keresetét ebben részében alaposnak találta és az alperest ennek a megfizetésére is kötelezte.

[27] Az ítéltábla mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az rPp. 253. § (2) bekezdés harmadik fordulata alapján részben megváltoztatta, az alperes marasztalásának a főösszegét (6 614 608 Ft-tal) 144 019 223 Ft-ra és a 2014. április 20. napjától fizetendő késedelmi kamat alapjául szolgáló összeget 97 342 388 (103 956 996 – 6 614 608) Ft-ra leszállította, egyekben az elsőfokú ítéletet a főkövetelés tekintetében helybenhagyta.

Az ítéltábla döntése eredményeként megváltozott az elsőfokú pernyertesség/pervesztesség aránya; az alperes 6 614 608 Ft tekintetében pernyertessé vált és 144 019 223 Ft vonatkozásában maradt pervesztes, ami a felperes kedvezőbb 95,6 – 4,4% -os pernyertességi/pervesztességi arány. Az ítéltábla ezért az elsőfokú ítélet perköltség és illeték rendelkezését is részben megváltoztatta, és az alperes által a felperesnek (az elsőfokú bíróság által megállapított) 11 560 574 Ft elsőfokú perköltségéből megfizetendő részperköltség összegét az rPp. 81. § (1) bekezdése alapján a felperes tiszta pernyertessége 91,2 (95,6 – 4,4) %-ával arányban lévő 10 543 243 Ft-ra, az alperes által az államnak megfizetendő feljegyzett kereseti illeték összegét pedig a 95,6%-os pervesztességével arányos 1 434 000 Ft-ra leszállította, és kötelezte a felperest, hogy az elsőfokú ítéletben meghatározott módon és időben fizessen meg az államnak a 4,4%-os pervesztességének megfelelő 66 000 Ft állam által előlegezett illetéket.

[28] Az ítéltábla a másodfokú eljárásban mindkét félnek ügyvédi munkadíjból keletkezett perköltsége összegét – az időközben már, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelettel hatályon kívül helyezett, de e rendelet 6. és 7. §-ára figyelemmel a fellebbezés benyújtásának az időpontjára (2025. január 7.) tekintettel a jelen másodfokú eljárásban még alkalmazandó – a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdés c) pontja, (5) bekezdése és a 4/A. § (1) bekezdése szerint, a 150 633 831 Ft másodfokú pertárgyérték alapul vételével egyformán 1 853 169 (250 000 + 1 350 000 + 253 169) Ft + áfa = 2 353 525 Ft-ban állapította meg. Ebből a felperes a másodfokú pernyertességével (95,6%) arányos 2 249 970 Ft megtérítésére, míg az alperes ebből és a fellebbezési illetékként megfizetett 2 500 000 Ft-ból összetevődő, összesen 4 853 525 (2 353 525 + 2 500 000) Ft másodfokú perköltségéből a pernyertességre eső 4,4%-ának megfelelő 213 555 Ft megtérítésére tarthat igényt. Az ítéltábla a kettő egybeszámítása után a 2 036 415 (2 249 970 – 213 555) Ft különbözet felperes részére történő megfizetésére az rPp.

81. § (1) bekezdés alapján az alperest kötelezte az rPp. 217. § (1) bekezdése szerinti általános teljesítési határidőben.

Debrecen, 2025. július 8.

Dr. Görög Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Riczu András s.k. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos s.k. bíró

Debreceni Ítéltábla
Gf.III.30.082/2025/13.

A Debreceni Ítéltábla a Lohn Ügyvédi Iroda (cím ügyintéző: dr. Lohn Balázs ügyvéd) és a Krasznai Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Krasznai István ügyvéd) által képviselt Felperes (Cégjegyzékszám, cím) felperesnek – az Ormai, Papp, Czike és Társai CMS Cameron McKenna LLP Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Papp Erika ügyvéd), az Okányi Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Okányi Zsolt ügyvéd) és a Bibók Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Bibók Péter ügyvéd) által képviselt Alperes (Cégjegyzékszám, cím) alperes ellen készfizető kezesség alapján fennálló követelés megfizetése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 2024. november 21. napján kelt 13.G.40.110/2024/43. számú ítélete ellen az alperes 44. sorszámu – a Gf.III.30.082/2025/6. számon kiegészített – fellebbezése alapján indult másodfokú eljárásban meghozat a következő

kijavító végzést:

Az ítéltábla a 9. sorszámu ítélete indokolásának a [11] bekezdés első sorát kijavítja akként, hogy a „a keresetlevél benyújtásának az” időpontja helyesen: 2015. október 19.

Ez ellen a végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Debrecen, 2025. július 16.

Dr. Görög Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Riczu András s.k. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos s.k. bíró